

Energetická společenství

Potenciál, který zatím nebyl naplněn

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Obsah

Body

01–16 | **Hlavní sdělení**

01–05 | Proč je tato oblast důležitá

06–16 | Co jsme zjistili a co doporučujeme

17–86 | **Podrobnější pohled na naše připomínky**

17–41 | Cíl EU stanoví ambiciózní záměr, ale není dobře koncipován, není podporován a monitorován a je nepravděpodobné, že bude splněn

17–23 | V polovině kontrolovaných zemí vedly definice energetických společenství vypracované EU k nejasnostem a nejednotnému používání

24–27 | Očekávaný podíl energetických společenství na výrobě energie z obnovitelných zdrojů byl nadhodnocen

28–34 | Cíl EU stanovuje ambiciózní záměr, ale postrádá relevanci, měřitelnost a podporu členských států

35–41 | Monitorování je nedostatečné a cíle EU týkající se roku 2025 pravděpodobně nebude dosaženo

42–86 | Kontrolované členské státy nevytvořily pro rozvoj energetických společenství všechny nezbytné podmínky

42–45 | Směrnice EU nejsou plně provedeny ve vnitrostátním právu

46–49 | Informace o povinném vnitrostátním posouzení překážek poskytla polovina kontrolovaných členských států

50–57 | Pokyny existují, ale bez odborné pomoci je často obtížné je uplatnit

58–66 | Přetrvávají nedostatky v zapojení občanů a začleňování zranitelných domácností

67–76 | Energetická společenství fungující jako výrobci energie z obnovitelných zdrojů se při připojování k síti potýkají s dlouhým zpožděním

77–86 | Finanční pobídky pro energetická společenství umožňují návratnost v souladu s ambicí strategie EU pro solární energii

Přílohy

Příloha I – O auditu

Příloha II – Navštívená energetická společenství

Příloha III – Odpovědi členských států na doporučení

Zkratky

Glosář

Odpovědi Komise

Harmonogram

Auditní tým

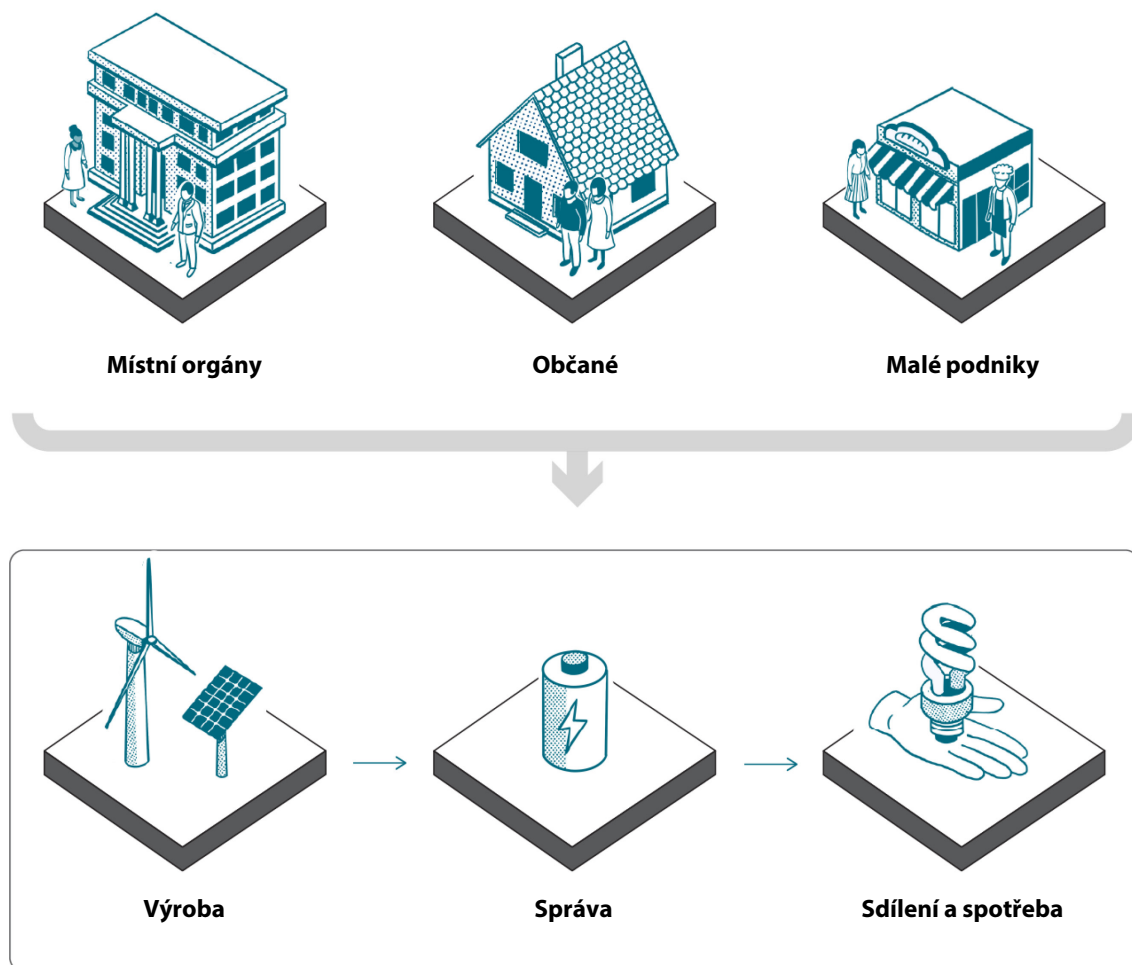
Hlavní sdělení

Proč je tato oblast důležitá

- 01** Energie z obnovitelných zdrojů hraje klíčovou úlohu v dlouhodobé strategii EU, jejímž cílem je dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality, a také při dosahování transformace energetiky EU. EU si stanovila **cíl** dosáhnout do roku 2030 podílu obnovitelné energie ve výši nejméně 42,5 % (což je zvýšení z 25,4 % v roce 2024). Komise **odhaduje**, že polovina občanů EU by mohla do roku 2050 vyrobit až 50 % obnovitelné energie v EU¹.
- 02** Energetická společenství jsou právní subjekty, které **umožňují občanům, malým podnikům a místním orgánům vyrábět, řídit, sdílet a spotřebovávat vlastní energii** (viz **obrázek 1**). Komise zavedla **právní definice EU pro energetická společenství** ve **směrnici (EU) 2018/2001** o využívání energie z obnovitelných zdrojů (RED II) a ve **směrnici (EU) 2019/944** o vnitřním trhu s elektřinou (IMED). Ve **strategii EU pro solární energii z roku 2022** stanovila Komise politický cíl (v této zprávě označovaný jako „cíl EU“): EU a členské státy budou společně pracovat na zřízení **nejméně jednoho energetického společenství založeného na obnovitelných zdrojích v každé obci s více než 10 000 obyvateli do roku 2025**. V **posouzení dopadů směrnice RED II z roku 2016** Komise uvedla, že „do roku 2030 by energetická společenství mohla vlastnit více než 50 GW větrné energie a více než 50 GW solární energie, tj. v prvním případě 17 % a v druhém případě 21 % instalovaného výkonu“.

¹ Evropská komise, *In focus: Employment in EU's renewable energy sector*, 16. května 2022, zobrazeno 2. září 2025.

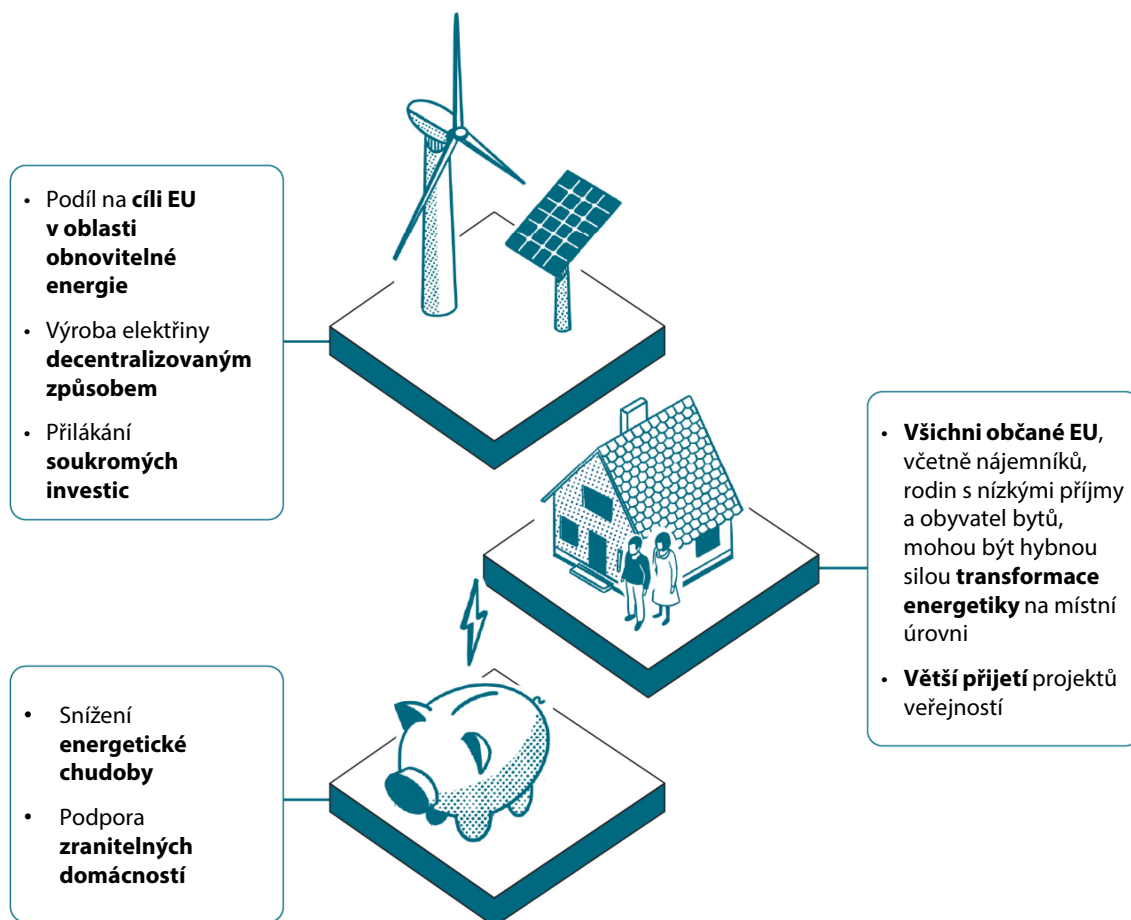
Obrázek 1 | Co je energetické společenství?

Zdroj: EÚD.

03 Podle Komise by energetická společenství mohla mít několik přínosů (viz [obrázek 2](#)).

Obrázek 2 | Očekávané přínosy energetických společenství

Zdroj: Evropský účetní dvůr (EÚD) na základě internetových stránek Komise.

04 Tento audit jsme provedli vzhledem k potenciálu, který mají projekty zabývající se energií z obnovitelných zdrojů a vlastněné společenstvími **pro urychlení transformace energetiky**, dále vzhledem k potřebě **zapojit do této transformace občany** a zajistit, aby byla transformace **cenově dostupná pro všechny**, a posílila tak sociální rozměr energetické unie. Očekáváme, že naše práce podpoří rozvoj energetických společenství v EU tím, že popíšeme hlavní výzvy, kterým tato společenství čelí, navrhneme možná nápravná opatření a poskytneme vstupy pro přepracování směrnice o obnovitelných zdrojích energie a provádění připravovaného energetického balíčku pro občany.

05 Posuzovali jsme, zda Komise a čtyři členské státy (**Nizozemsko, Polsko, Itálie a Rumunsko**) splnily cíl EU a **účinně podporovaly energetická společenství** s cílem dosáhnout očekávaných přínosů. Konkrétně jsme kontrolovali, zda Komise stanovila dobře koncipované **cíle EU**, které podpořily členské státy a které jsou náležitě monitorovány a jsou na dobré cestě k tomu, aby byly splněny. Zkoumali jsme také, zda Komise a členské státy vytvořily **vhodné podmínky** pro úspěšné fungování společenství. Podrobnější informace o rozsahu a koncepci našeho auditu jsou uvedeny v **příloze I**. Společenství, která jsme navštívili, jsou uvedena v **příloze II**.

Co jsme zjistili a co doporučujeme

- 06** Dospěli jsme k závěru, že je nepravděpodobné, že by EU měla do roku 2025 alespoň jedno energetické společenství založené na obnovitelných zdrojích energie v každé obci s více než 10 000 obyvateli, protože k lednu 2025 dosáhla pouze 27 % tohoto cíle. Tento cíl stanovuje ambiciózní záměr, ale nepokrývá očekávané přínosy energetických společenství, postrádá formální podporu ze strany členských států a není dostatečně monitorován. I po zohlednění pozitivního příkladu v rámci našich vybraných členských států s dobře rozvinutými energetickými družstvy jsme dále odhadli, že energetická společenství by mohla do roku 2030 vlastnit 4 % kapacity výroby solární a větrné energie, tj. méně než 21 % solární energie a 17 % větrné energie uvedených Komisí v posouzení dopadů směrnice RED II. Vlády navíc nevytvořily všechny nezbytné podmínky na podporu rozvoje společenství, zejména se nezabývaly nevyřešenými regulačními aspekty a zpožděními v připojování k síti, která jsou často způsobena přetížením sítě v době špičky, pro něž by řešením mohlo být ukládání energie. Vnitrostátní orgány nám poskytly své odpovědi na tato doporučení (viz [příloha III](#)).

Cíl EU stanoví ambiciózní záměr, ale není dobře koncipován, není podporován a monitorován a je nepravděpodobné, že bude splněn

- 07** Zjistili jsme, že definice EU týkající se občanských energetických společenství založených na obnovitelných zdrojích jsou nejasné. Komise sice vydala pokyny k vyjasnění těchto definic, avšak vnitrostátní orgány a zúčastněné strany poukázaly na jejich nejednoznačnost a z toho vyplývající nejasnosti. Dvě ze čtyř kontrolovaných vlád používají koncepte energetických společenství, které nejsou v souladu s definicemi EU. Z naší analýzy rovněž vyplynulo, že různé právní možnosti umožňují občanům společně stavět a provozovat zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, sdílet vyrobenou energii nebo prodávat přebytečnou elektřinu, Komise však nevydala pokyny, které by tyto možnosti objasňovaly. Nejasnosti se týkají především bytových domů, v nichž v roce 2023 bydlelo 48 % obyvatel EU, zejména pokud nelze – jako jednoduchý způsob k vytváření energetických společenství – využít stávající sdružení vlastníků vytvořená za účelem správy budov (viz body [17–23](#)).

Doporučení 1

Vyjasnit přístup k výrobě, sdílení a prodeji obnovitelné energie v bytech

Komise by měla zveřejnit pokyny a osvědčené postupy týkající se právních cest, jak vlastníky bytů zapojit – přímo nebo prostřednictvím sdružení vlastníků – do výroby, sdílení a prodeje energie z obnovitelných zdrojů.

Cílový termín provedení: prosinec 2026

- 08** Dospěli jsme k závěru, že očekávání vyplývající z [posouzení dopadů směrnice RED II provedeného Komisí v roce 2016](#) byla příliš optimistická. Jak vyplývá z aktualizované prognózy pro **Nizozemsko**, kde jsou energetická družstva již dobře rozvinutá, do roku 2030 by tato družstva mohla vlastnit přibližně 4 % kapacity výroby jak solární, tak větrné energie, zatímco podle očekávání z roku 2016 to mělo být 21 % (solární) a 17 % (větrné energie) (viz body [24–27](#)).
- 09** Komise sice založila cíl pro energetická společenství na konzultaci se zúčastněnými stranami, nenašli jsme však žádné odůvodnění, jak byl tento cíl stanoven. Navíc ačkoli cíl stanoví ambiciózní záměr a je specifický a časově vymezený, je obtížné jej měřit a není relevantní (např. nezahrnuje kapacitu výroby energie z obnovitelných zdrojů a počet zapojených občanů). Komise navíc neanalyzovala, zda je tento cíl dosažitelný. Polovina kontrolovaných členských států (**Itálie a Polsko**) zahrnula do svých vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu cíle týkající se energetických společenství, které však nebyly plně v souladu s cíli EU. Komise změny nedoporučila, protože [právní předpisy EU](#) nestanoví povinnost definovat vnitrostátní cíle. Skutečnost, že plány členských států neodrážejí cíl EU, svědčí o nízké míře odpovědnosti členských států a přispívá k riziku, že EU svůj cíl možná nesplní (viz body [28–34](#)).

Doporučení 2

Navrhnout pro energetická společenství cíle SMART a zohlednit je ve vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu

- a) Komise by měla **na základě řádného odůvodnění** navrhnout **cíle SMART**, které se budou týkat očekávaných přínosů energetických společenství, jako je počet zapojených občanů nebo kapacita výroby energie z obnovitelných zdrojů pro energetická společenství.
- b) Komise by měla zvážit, zda v přepracovaném znění nařízení o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu navrhnout povinnost, aby **ve vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu byly pro energetická společenství uvedeny cíle**, které budou v souladu s příslušnými strategiemi a akčními plány EU.

Cílový termín provedení: prosinec 2027

10 V roce 2024 Komise sledovala počet energetických společenství pomocí seznamu vypracovaného *ad hoc* konzultanty. Tyto údaje však nepocházejí ze spolehlivých a jednotných vnitrostátních registrů energetických společenství. Komise poskytla členským státům ohledně registrace společenství určité pokyny, které však nebyly dostatečně zaměřeny na klíčové prvky potřebné pro monitorování na úrovni EU. Komise ani členské státy navíc nemonitorovaly pokrok při plnění souvisejícího cíle EU ani o něm neinformovaly. Podle našeho odhadu dosáhla EU do začátku roku 2025 přibližně 27 % svého cíle, takže je velmi nepravděpodobné, že cíl bude v roce 2025 splněn. Rychlý růst počtu společenství v **Itálii** a **Polsku** v období od ledna do června 2025 však přináší optimistický výhled (viz body [35–41](#)).

Doporučení 3

Zlepšit registraci a monitorování energetických společenství

Komise by měla zlepšit a poté zveřejnit pokyny pro členské státy, jak energetická společenství registrovat a monitorovat.

Cílový termín provedení: prosinec 2026

Kontrolované členské státy nevytvořily pro rozvoj energetických společností všechny nezbytné podmínky

- 11** Čtyři roky po uplynutí lhůt pro provedení obou směrnic do vnitrostátního práva prokázala provedení všech článků týkajících se energetických společností ze čtyř kontrolovaných členských států pouze **Itálie**. Komise vykonala požadované kontroly provedení směrnic a v případě neprovedení vydala formální upozornění a odůvodněná stanoviska. Zbývající případy neprovedení však nepostoupila Evropskému soudnímu dvoru (viz body 42–45).
- 12** Vnitrostátní posouzení překážek a potenciálu energetických společností na základě směrnice RED II zveřejnilo pouze **Polsko** a **Nizozemsko**. Bez takových posouzení hrozí, že opatření na vnitrostátní a unijní úrovni budou neúčinná a zpomalí růst společností (viz body 46–49).

Doporučení 4

Zpráva o posouzení překážek a potenciálu rozvoje společností pro obnovitelné zdroje

Ministerstvo životního prostředí a energetické bezpečnosti Itálie a Ministerstvo energetiky Rumunska by měla **posoudit stávající překážky a potenciál rozvoje společností pro obnovitelné zdroje a informovat o nich**.

Cílový termín provedení: červenec 2027

- 13** Pokyny Komise určené členským státům byly celkově účinné. Na vnitrostátní úrovni je podpora společností v **Nizozemsku** strukturovaná, praktická a snadno přístupná. V **Polsku**, **Itálii** a **Rumunsku** jsou informace roztržštěnější nebo bez odborné pomoci obtížněji použitelné, což pro společnosti vytváří překážky (viz body 50–57).
- 14** Žádný z kontrolovaných členských států nepřijal zvláštní právní ustanovení, kterými by aktivně podpořil zapojení občanů do energetických společností. Pokud jde o podporu zranitelných domácností, zvláštní právní předpisy zavedlo pouze **Rumunsko**. Avšak **Nizozemsko** vytvořilo pobídky na ochranu úlohy občanů a **Itálie** tak učinila pro zranitelné domácnosti. Komise poskytla konkrétní pokyny k zapojení občanů. Poskytla rovněž pokyny k zapojení zranitelných domácností, ale tyto pokyny nebyly od té doby aktualizovány a zúčastněné strany, s nimiž jsme se setkali, o nich nevěděly (viz body 58–66).

Doporučení 5

Podporovat úlohu občanů a zranitelných domácností

- a) Komise by měla aktualizovat a šířit pokyny k **zapojení zranitelných domácností** do energetických společností a **vytvoření pobídek** pro energetická sdružení, aby byly zranitelné domácnosti do energetických sdružení zapojovány.
- b) Ministerstvo pro klima a životní prostředí Polska, Ministerstvo pro životní prostředí a energetickou bezpečnost Itálie a Ministerstvo energetiky Rumunska by měla navrhnout ustanovení na **podporu úlohy občanů** v energetických sdruženích.

Cílový termín provedení: prosinec 2026

- 15** Zjistili jsme, že v **Nizozemsku** a **Polsku** zpomalují rozvoj energetických sdružení zpoždění a odmítnutí připojení k síti v důsledku přetížení sítě. Provozovatelé sítě by mohli připojování urychlit, pokud by energetická sdružení poskytovala služby flexibility, jako je ukládání energie, které by mohly pomoci vyrovnávat špičky spotřeby nebo výroby. To by energetickým sdružením umožnilo spotřebovávat více elektřiny vyráběné v daném místě, a přetížení sítě tím zmírnit. Komise podnikla několik kroků na podporu ukládání elektřiny, nikoli však konkrétně pro energetická sdružení (viz body [67–76](#)).

Doporučení 6

Podporovat ukládání energie

- a) Komise by ve svém připravovaném energetickém balíčku pro občany měla vyzvat členské státy, aby vytvořily pro energetická sdružení pobídky k **vyvíjení řešení pro ukládání energie**.
- b) Ministerstvo pro klima a zelený růst Nizozemska a Ministerstvo pro klima a životní prostředí Polska by měla **energetickým sdružením poskytnout pobídky k rozvoji ukládání energie** (samostatně nebo v kombinaci s výrobou energie z obnovitelných zdrojů) nebo jiných **služeb flexibility** s cílem pomoci snížit přetížení sítě.

Cílový termín provedení: a) březen 2026 a b) červenec 2027

16 Veřejná podpora v **Nizozemsku, Polsku a Itálii** umožňuje návratnost v souladu s očekáváními Komise (kratší než 10 let). Zjistili jsme, že účinným způsobem využívání veřejných prostředků je nizozemský revolvingový fond pro snížení rizika projektů v rané fázi. V **Rumunsku** brání vytváření energetických společenství neexistence dotací. Když členové společenství ve všech čtyřech kontrolovaných členských státech spotřebovávají elektřinu, kterou vyrábějí nebo sdílejí, neplatí odpovídající síťové poplatky, ale zůstávají připojeni k síti, aby pokryli období, kdy je vlastní výroba nedostatečná nebo nedostupná. Žádná z kontrolovaných zemí však formálně neposoudila, jak snížené poplatky, samospotřeba a sdílení energie ovlivňují ostatní spotřebitele – což je problém, který vyvolal obavy v **Nizozemsku**, kde je velký počet prozumentů a družstev (viz body **77–86**).

Podrobnější pohled na naše připomínky

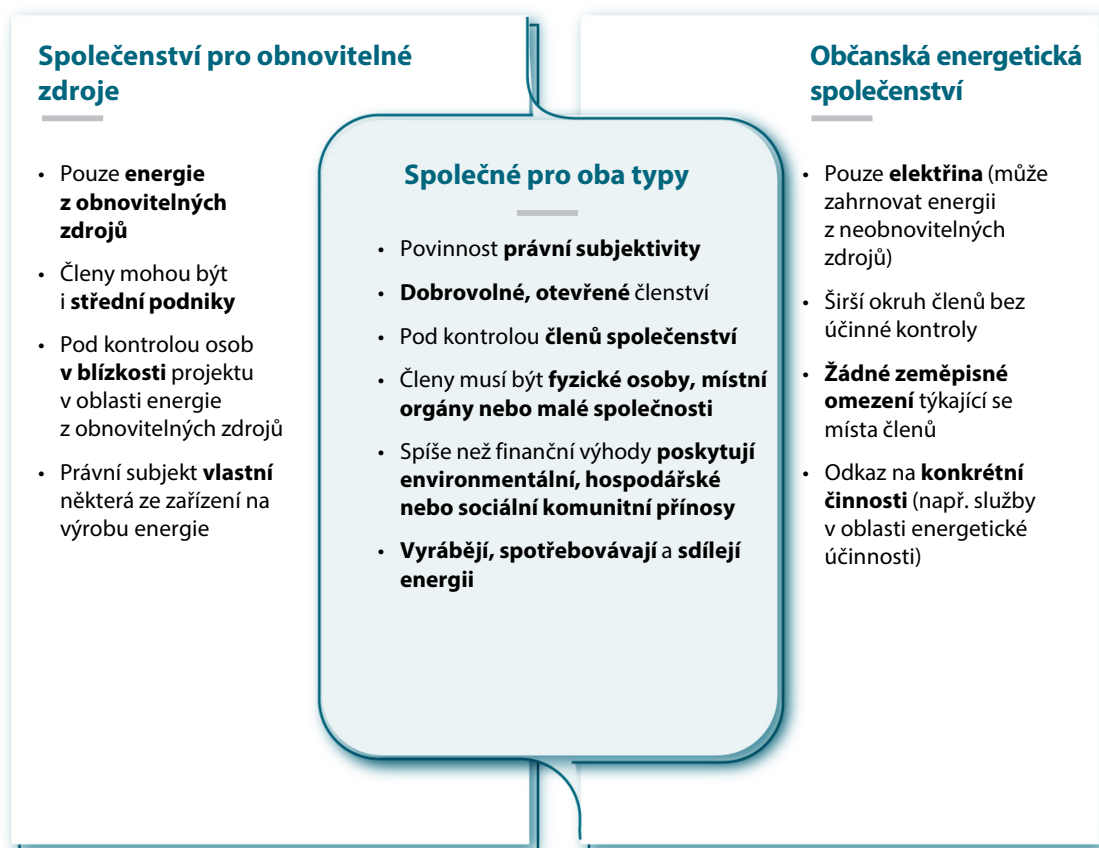
Cíl EU stanoví ambiciózní záměr, ale není dobře koncipován, není podporován a monitorován a je nepravděpodobné, že bude splněn

V polovině kontrolovaných zemí vedly definice energetických společenství vypracované EU k nejasnostem a nejednotnému používání

- 17** EU má dvě právní definice energetických společenství: **společenství pro obnovitelné zdroje** podle směrnice RED II a **občanská energetická společenství** podle směrnice IMED. Z těchto definic vyplývají minimální požadavky, které mají zajistit, aby energetická společenství byla vedena občany, podporovala začlenění a zaměřovala se především na environmentální a sociální cíle, nikoli na zisk. Členské státy by měly zavést koncepce energetických společenství, které jsou v souladu s těmito definicemi EU. Zkoumali jsme, zda jsou definice energetických společenství v EU jasné a zda byly řádně používány na vnitrostátní úrovni.

18 Zjistili jsme, že právní definice společenství pro obnovitelné zdroje a občanských energetických společenství na úrovni EU jsou nejasné: v některých aspektech se liší, v jiných se však překrývají. Například společenství pro obnovitelné zdroje mohou vyrábět pouze energii z obnovitelných zdrojů, zatímco občanská energetická společenství mohou vyrábět elektřinu i z neobnovitelných zdrojů. Překrývají se z hlediska správy a účelu (viz [obrázek 3](#)). Komise sice vydala pokyny vyjasňující tyto definice energetických společenství, avšak vnitrostátní orgány a zúčastněné strany² poukázaly jejich nejednoznačnost a z toho vyplývající nejasnosti. Příklady energetických společenství jsou uvedeny v [rámečku 1](#).

Obrázek 3 | Občanská společenství a společenství pro obnovitelné zdroje – hlavní rozdíly a společné zásady

Zdroj: EÚD na základě směrnice (EU) 2018/2001, směrnice (EU) 2019/944.

² Viz například, *Q&A: What are „citizen’ and „renewable’ energy communities?*, REScoop.eu, 2019; Energetický balíček pro občany: zapojení občanů, energetická společenství a výroba energie spotřebiteli, Evropský hospodářský a sociální výbor, 2025, odstavce 1.2 a 5.5.

Rámeček 1

Příklady energetických společenství

La Buona Fonte je italské společenství pro obnovitelné zdroje založené v roce 2021. Na nevyužívané bývalé škole instalovalo solární elektrárnu o výkonu 19 kW, která generuje 20 MWh ročně, z čehož jednu třetinu využívá společně 25 členů. V roce 2024 použila své příjmy ve výši 1 500 EUR na sociální projekty, jako je městský mobiliář a školní aktivity.

Nizozemské energetické družstvo Vrijstad Energie, založené v roce 2014, má 375 členů a ve své správě má solární střechy a parky (1,3 MW) a větrné elektrárny (6 MW). O energii z obnovitelných zdrojů a úsporách energie informuje také veřejnost.

*Solární park, který vyrábí elektřinu z obnovitelných zdrojů a nabíjí elektromobily
(© Amar Sjaauw En Wa)*

Členové společenství, jemuž patří větrné generátory v pozadí

- 19** Dva ze čtyř kontrolovaných členských států používají koncepce energetických společenství, které nejsou v souladu s definicemi EU. K červenci 2025 mělo **Nizozemsko** pouze energetická družstva: organizace, které vlastní občané a jejichž členové společně vyrábějí, využívají nebo prodávají energii z obnovitelných zdrojů, avšak nikoli na základě právního rámce EU. V rámci nových právních předpisů platných od roku 2026 **přijalo** Nizozemsko jednotnou definici energetických společenství, která se vztahuje jak na společenství pro obnovitelné zdroje, tak na občanská energetická společenství. **Polsko provedlo** definici jak společenství pro obnovitelné zdroje, tak i občanských energetických společenství sloučením do jediné koncepce „občanská energetická společenství“, aby zabránilo tomu, že budou existovat dvě definice energetických společenství s podobnými činnostmi. Vedle organizačních struktur se zvláštním právním postavením³ („kolektivní prozumentů“, „virtuální prozumentů“ a „prozumentů-nájemců“) používá také dva starší vnitrostátní právní pojmy, a to **energetická družstva** a **energetické klustry**, které jsou podobné energetickým společenstvím, ale nevycházejí z právního rámce EU.
- 20** V této zprávě používáme pro zjednodušení slovo „společenství“, kterým označujeme souhrnně energetická společenství ve čtyřech kontrolovaných členských státech, včetně nizozemských družstev a polských družstev a klastrů, protože splňují podobné cíle, i když neodpovídají oficiálním definicím EU.
- 21** Vnitrostátní definice energetických společenství považovala polovina účastníků v našich ohniskových skupinách (viz **příloha I**) za nejasné (viz **obrázek 4**).

³ Life Loop, ConnectHeat, Comanage, Tandems, *Enabling frameworks for energy communities: a state of play*, Energy Cities, 2025, s. 24.

Obrázek 4 | Polovina respondentů považuje vnitrostátní definice energetických společenství za nejasné

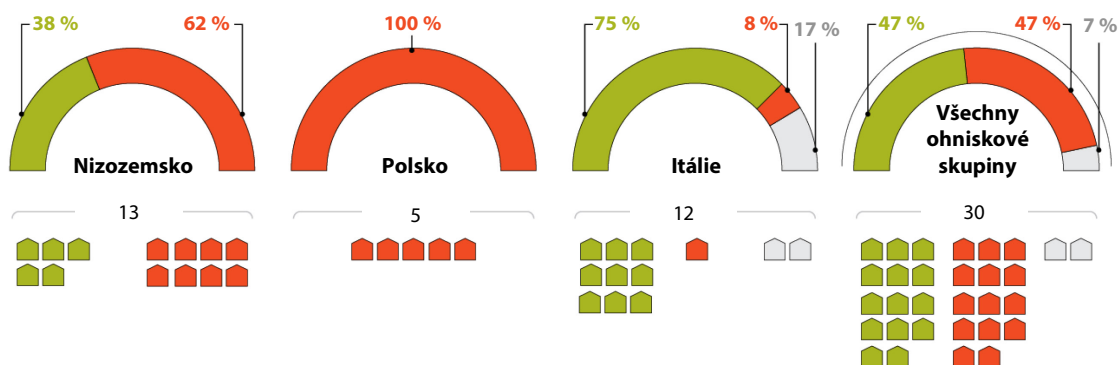
Domníváte se, že vnitrostátní definice energetických společenství jsou dostatečně jasné?

Ano

Ne

Nevím

Počet odpovědí od účastníků ohniskových skupin

Zdroj: EÚD na základě ohniskových skupin.

- 22** Z naší analýzy rovněž vyplynulo, že směrnice EU umožňují občanům vykonávat podobné činnosti, jaké vykonávají obnovitelná a občanská energetická společenství, tedy například kolektivní samospotřebu, prostřednictvím alternativních organizačních modelů. Ty se však od energetických společenství liší z hlediska požadavků na uspořádání, správu, účel a přístup k výhodám. Tato rozmanitost nabízí flexibilitu, ale může zavádění energetických společenství také ztížit. To platí zejména pro bytové domy, v nichž [v roce 2023 bydlelo 48 % obyvatel EU](#) a jejichž obyvatelé jsou již kolektivně organizováni (viz [rámeček 2](#)). Komise nevydala pokyny objasňující různé možnosti, které mají vlastníci bytů k dispozici – od prosté kolektivní samospotřeby až po plně zavedené energetické společenství, aby tak podpořila informované rozhodování a zapojení do energetických společenství. Polsko a Rumunsko uvedly, že by takové pokyny byly užitečné.

Rámeček 2

Energetická společenství ve vícebytových budovách

Vícebytové budovy mají **velké plochy vhodné pro instalaci solárních panelů**. Směrnice RED II umožňuje vlastníkům bytů jednat jako „společně jednající samospotřebitelé elektřiny z obnovitelných zdrojů“, kdy skupina více spotřebitelů, kteří se nacházejí ve „stejně budově nebo objektu s více bytovými jednotkami“, se může sdružit tak, aby vyráběli, spotřebovávali, ukládali a prodávali elektřinu z obnovitelných zdrojů, kterou sami vyrobili. Členské státy mohou takové sdružování povolit, aniž by bylo nutné zřizovat právní subjekt. Ve čtyřech kontrolovaných členských státech se vlastníci bytů mohou sdružovat s cílem:

- instalace zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů,
- sdílení energie, a to buď využíváním energie vyrobené pro společné prostory za účelem snížení plateb za elektřinu obyvatel dané budovy, nebo přidělením vyrobené energie – nebo přínosy z prodeje energie – obyvatelům budovy,
- prodeje vyrobené energie.

Tito spotřebitelé mohou svou činnost dále rozšířit o další činnosti nebo společně s obyvateli jiných budov či malými podniky vytvořit energetické společenství. To musí být provedeno prostřednictvím právního subjektu. Podle Komise se jako energetická společenství nemohou zaregistrovat stávající sdružení vlastníků, což je právní struktura pro kolektivní jednání a správu společných prostor, protože členství v těchto sdruženích je vyžadováno zákonem. Pro vytvoření energetického společenství je naopak vyžadováno dobrovolné a otevřené členství. Místo toho by tito spotřebitelé – stejně jako je tomu v případě vlastníků domů – museli vytvořit zcela nový samostatný právní subjekt. Vlastníci bytů mohou nutnost vytvořit vedle stávajícího sdružení pro správu budovy další administrativní strukturu považovat za nejasnou a zatěžující, což brání zavádění energetických společenství.

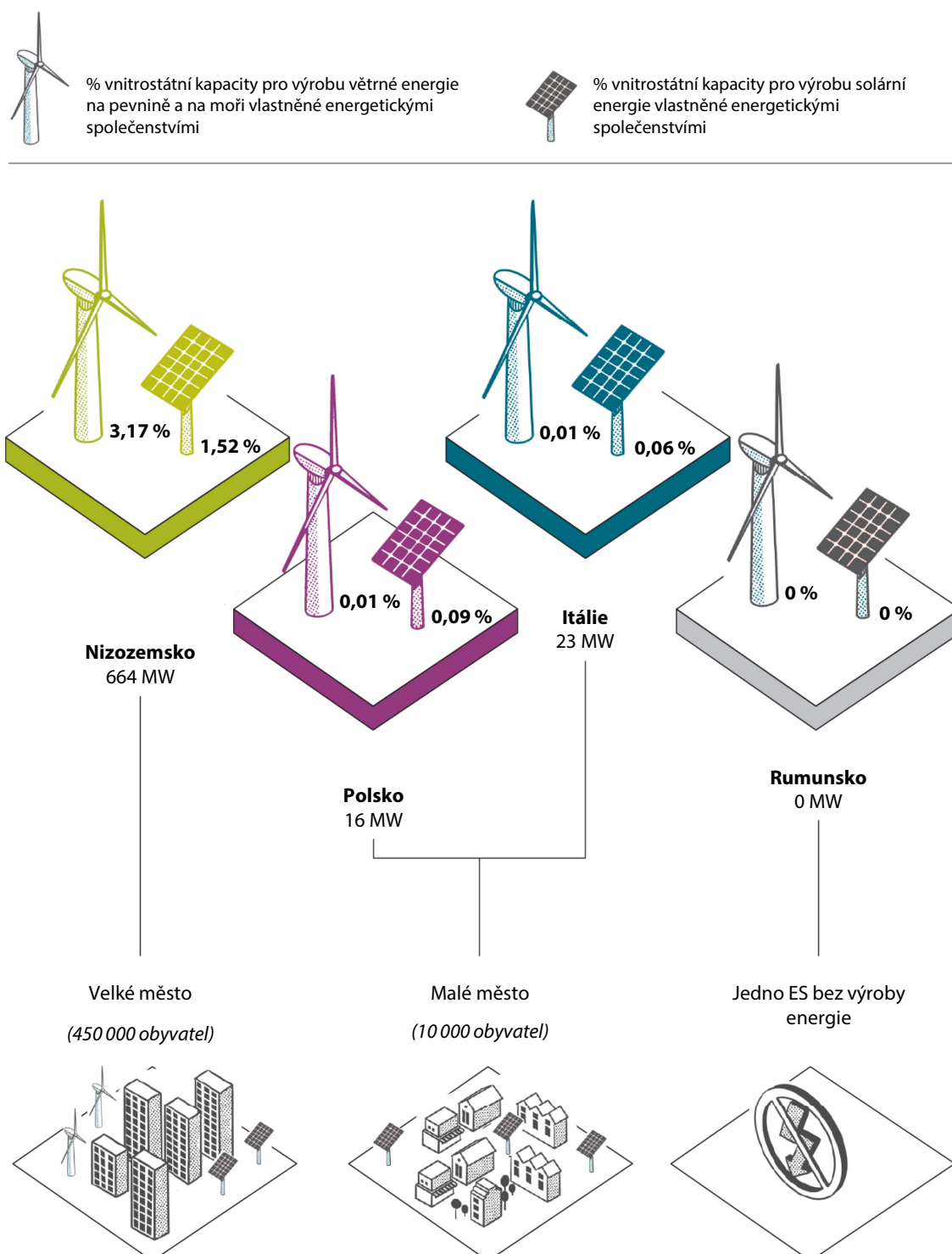
- 23** Vzhledem k nejasným definicím energetických společenství vypracovaných EU, nejednotnému používání těchto pojmů ve dvou kontrolovaných členských státech a nejasnostem ohledně různých organizačních modelů, které občanům umožňují společně stavět zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, sdílet vyrobenou energii nebo prodávat nadbytečnou elektřinu, existuje riziko, že to občany odradí od toho, aby se do těchto činností zapojili. Mohou také zpozdit vytváření energetických společenství.

Očekávaný podíl energetických společenství na výrobě energie z obnovitelných zdrojů byl nadhodnocen

- 24** V posouzení dopadů směrnice RED II z roku 2016 Komise na základě studie zpracované poradenskou společností CE Delft⁴ uvedla, že „do roku 2030 by energetická společenství mohla vlastnit více než 50 GW větrné energie a více než 50 GW solární energie, tj. v prvním případě 17 % a v druhém případě 21 % instalovaného výkonu“. Očekávání Komise byla založena na širokém pojetí energetických společenství, protože unijní definice směrnic dosud nebyly přijaty. O devět let později jsme tedy prověřovali, zda byl tento odhad realistický.
- 25** **Obrázek 5** znázorňuje kapacitu energetických společenství v auditovaných členských státech pro výrobu solární a větrné energie v roce 2024. V **Polsku** a **Itálii** se v lednu 2025 podílely přibližně 0,1 % na kapacitě výroby solární energie a 0,01 % na kapacitě výroby větrné energie. V **Nizozemsku** byl jejich podíl vyšší – 1,5 % a 3,2 %. Energie těchto společenství dohromady by mohla zajistit elektřinu pro velké město v **Nizozemsku** a malé město v **Polsku** nebo **Itálii**. V **Rumunsku** existuje jen jedno energetické společenství, které elektřinu nevyrábí.

⁴ CE Delft, *The potential of energy citizens in the European Union*, září 2016.

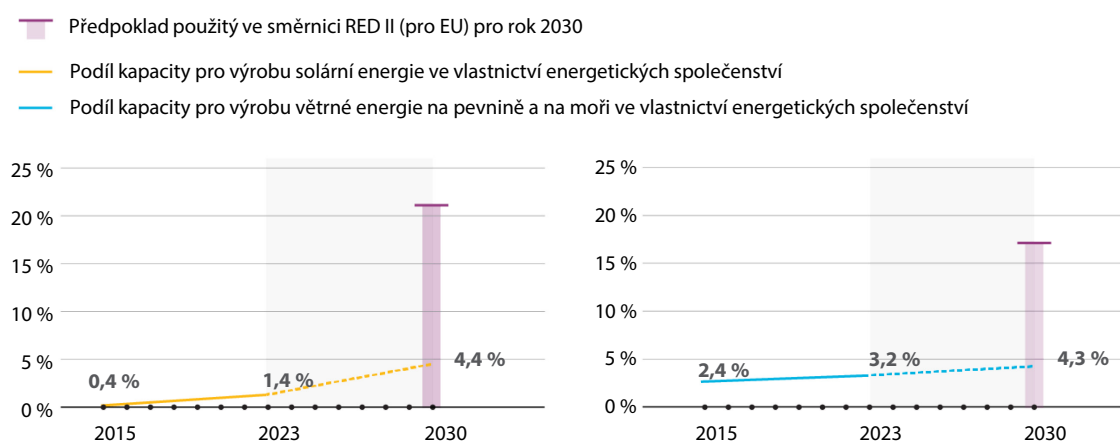
Obrázek 5 | Podíl energetických společností na kapacitě solární a větrné energie z obnovitelných zdrojů v kontrolovaných členských státech (2024)

Zdroj: EÚD na základě údajů Eurostatu, národního regulačního orgánu a Ministerstva pro klima a životní prostředí v Polsku, [nadace Hier](#) v Nizozemsku, Gestore dei Servizi Energetici ([GSE](#)) v Itálii a Ministerstva energetiky v Rumunsku.

26 V roce 2024 vydala společnost CE Delft⁵ na základě údajů z roku 2023 **čtyři prognózy** potenciálu energetických družstev do roku 2030 v **Nizozemsku**. Nizozemská energetická družstva jsou nyní dobře rozvinutá, díky čemuž je prognóza spolehlivější než v **posouzení dopadů vypracovaném Komisí v roce 2016**. Z naší analýzy (viz **obrázek 6**) vyplývá, že energetická družstva v **Nizozemsku** by se mohla v roce 2030 podílet na **výrobní kapacitě solární energie přibližně 4,4 %** a na **výrobní kapacitě větrné energie přibližně 4,3 %**, což je mnohem méně než 21 % a 17 % odhadovaných v roce 2016.

Obrázek 6 | Podíl výrobní kapacity obnovitelné energie vlastněné energetickými společenstvími v Nizozemsku

Pozn.: analýzu společnosti CE Delft jsme upravili a přičetli vnitrostátní kapacitu větrné energie na moři (která do jejich původní práce nebyla zahrnuta); předpokládali jsme se, že energetická družstva nebudou vzhledem ke svým nákladům tato aktiva vlastnit. Použili jsme také nejrealističtější scénář podle společnosti CE Delft.

Zdroj: analýza EÚD na základě *The potential of energy citizens in the European Union*, CE Delft, 2016; *Potential energy communities. Study into the potential of energy communities in the Netherlands*, CE Delft, 2024; *Electricity production capacities for renewables and wastes*, Eurostat, 2025; *Development Framework for Offshore Wind Energy* zadaná nizozemskou Radou ministrů, 2022.

27 Celkově se domníváme, že očekávaný podíl energetických společenství na kapacitě výroby energie z obnovitelných zdrojů uvedený v **posouzení dopadů směrnice RED II z roku 2016** byl příliš optimistický.

⁵ CE Delft, *Potential energy communities. Study into the potential of energy communities in the Netherlands*, říjen 2024.

Cíl EU stanovuje ambiciózní záměr, ale postrádá relevanci, měřitelnost a podporu členských států

- 28** Komise zahrnuje do [strategie EU pro solární energii](#) cíl pro energetická společenství: „EU a členské státy budou společně pracovat na zřízení nejméně jednoho energetického společenství založeného na obnovitelných zdrojích v každé obci s více než 10 000 obyvateli do roku 2025.“ Vysvětlila, že tento cíl je výsledkem politického iterativního procesu. Vzala v úvahu názory Evropského parlamentu⁶ a [stanovisko](#) organizací REScoop.eu a Energy Cities⁷, jež získala při konzultacích se zúčastněnými stranami ohledně strategie EU pro solární energii. Nenašli jsme žádné odůvodnění toho, jak byl cíl EU navržený Komisí stanoven, a to ani ve strategii EU pro solární energii, ani v posouzení dopadů z roku 2016, ani v žádném jiném veřejném či interním dokumentu Komise.
- 29** Posuzovali jsme, zda je tento cíl konkrétní, měřitelný, dosažitelný, relevantní a časově vymezený (SMART). Domníváme se, že cíl EU stanovuje ambiciózní záměr a je z něj patrné, že EU podporuje rozvoj energetických společenství. Cíl je rovněž **konkrétní** (počet energetických společenství založených na obnovitelných zdrojích energie) a **časově vymezený** (do roku 2025).
- 30** Cíl je však **obtížně měřitelný**: pojem „energetická společenství založená na obnovitelných zdrojích energie“ uvedený v jeho popisu není v souladu s oficiálními definicemi energetických společenství vypracovanými EU (viz bod [18](#)). Podle Komise se tento cíl vztahuje na společenství pro obnovitelné zdroje, ale také na občanská energetická společenství, která vyrábějí elektřinu z obnovitelných zdrojů. Dále neexistují žádné pokyny, které by určovaly, co by měl cíl zahrnovat – například zda pokrývá jednotlivé vnitrostátní definice energetických společenství, jako jsou energetická družstva v **Nizozemsku** a **Polsku** (viz bod [19](#)), nebo jiné organizační formy kolektivní samospotřeby.

⁶ Skupina Verts/ALE, [Dopis předsedkyně von der Leyenové](#), 2022, s. 2–3.

⁷ REScoop.EU a Energy Cities, [Position paper on Consultation on the EU solar strategy – common response](#), 2022.

- 31** Komise navíc neanalyzovala, zda je tento cíl **dosažitelný**. Rovněž se domníváme, že cíl není ani **relevantní** z hlediska očekávaných přínosů společenství (viz [obrázek 2](#)). Například nestanovuje počet zapojených občanů a neměří ani kapacitu výroby energie z obnovitelných zdrojů. Kdyby byly tyto dva aspekty do cíle zahrnuty a monitorovány, cíl by lépe poukazoval na podíl občanů na transformaci energetiky. Těmito aspekty se Komise již zabývala ve svém posouzení dopadů a některé členské státy je sledují (viz [rámeček 3](#)). Společnost REScoop.eu⁸ rovněž uvedla, že stávající monitorovací systém neposkytuje dostatečný přehled o tom, jak se energetická společenství podílejí na výrobě energie z obnovitelných zdrojů nebo jak přispívají k lepšímu postavení občanů v oblasti transformace energetiky.

Rámeček 3

Příklady členských států, které sledují počet členů společenství a kapacitu výroby energie z obnovitelných zdrojů

V **Nizozemsku** sleduje počet členů společenství a kapacitu výroby obnovitelné energie nebo provádí odhady (údaj za předchozí rok nebo nízká paušální sazba) státem spolufinancovaná nadace HIER.

V **Itálii** sleduje národní agentura pro podporu obnovitelné energie (GSE) za každé společenství kapacitu a typ výroby, osobní údaje členů i další údaje, jako je kapacita pro ukládání energie.

V **Polsku** sleduje Národní centrum podpory zemědělství počet členů každého energetického společenství a kapacitu a typ výroby.

Zdroj: [internetové stránky nadace HIER](#), [internetové stránky agentury GSE](#), [internetové stránky Národního centra podpory zemědělství](#).

- 32** [Nařízení o správě](#)⁹ stanovuje požadavek, aby členské státy do svých vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu (dále také „vnitrostátní energetické plány“) zahrnuly „případně [...] vnitrostátní trajektorie a cíle včetně [pro] společenství pro obnovitelné zdroje“. Kontrolovali jsme, zda vlády podpořily cíl EU tím, že jej zohlednily ve svých vnitrostátních energetických plánech.

⁸ REScoop.eu, [Response to the Commission's call for evidence on the Citizens Energy Package](#), září 2025, s. 18.

⁹ [Nařízení \(EU\) 2018/1999](#) o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, příloha I.

- 33** Zjistili jsme, že v pokynech Komise¹⁰ je v souladu se zněním nařízení ponecháno zahrnutí cílů pro energetická společenství do vnitrostátních energetických plánů jako volitelná možnost. V důsledku toho zohlednily cíle pro energetická společenství ve svých plánech pouze **Itálie** a **Polsko** (viz [rámeček 4](#)), tyto cíle však nebyly plně v souladu s cílem EU. Komise se ve svých doporučeních k návrhům vnitrostátních energetických plánů nezabývala neexistencí cílů energetických společenství, pokud tyto cíle v plánech nebyly uvedeny nebo nebyly v souladu s cílem EU, protože podle [nařízení o správě](#) nejsou vnitrostátní cíle vyžadovány právními předpisy.

Rámeček 4

Cíle pro energetická společenství v Itálii a Polsku

Itálie ve svém vnitrostátním energetickém plánu zmínila opatření Nástroje pro oživení a odolnost ve výši 2,2 miliardy EUR, zaměřené na kolektivní samospotřebu a společenství pro obnovitelné zdroje v obcích s méně než 5 000 obyvateli, s cílem vytvořit do roku 2026 nejméně 2 GW kapacity energie z obnovitelných zdrojů. To však není v souladu s cílem EU stanoveným pro obce s více než 10 000 obyvateli a nestanoví cíl pro počet společenství. V červenci 2025 [rozšířila Itálie](#) cíl Nástroje pro oživení a odolnost na obce s počtem obyvatel do 50 000.

Polsko odhadlo, že by mohlo mít 300 energetických společenství – jednu třetinu z 881 polských obcí s více než 10 000 obyvateli – do roku 2030, a nikoli do roku 2025, jak stanoví cíl EU.

Zdroj: konečný aktualizovaný [italský vnitrostátní energetický plán](#), červen 2024; návrh aktualizovaného [polského vnitrostátního energetického plánu](#), březen 2024 (konečný aktualizovaný plán nebyl zveřejněn).

- 34** Celkově jsme zjistili, že Komise sice založila cíl pro energetická společenství na konzultaci se zúčastněnými stranami, nenašli jsme však žádné odůvodnění, jak byl tento cíl stanoven. Ačkoli cíl stanoví ambici a je specifický a časově vymezený, není zcela relevantní, je obtížné jej měřit a Komise neanalyzovala, zda je dosažitelný. Ve vnitrostátních energetických plánech členských států se navíc plně neodráží cíl EU, což svědčí o tom, že za něj státy přebírají nízkou odpovědnost. Tato omezení mohou ohrozit účinnost politiky EU.

¹⁰ Evropská komise, [Sdělení Komise o pokynech pro členské státy k aktualizaci vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu na období 2021–2030](#), 2022; Komentovaný vzor přílohy I (část I oddíl A) nařízení o správě pro přípravu aktualizovaných vnitrostátních energetických plánů.

Monitorování je nedostatečné a cíle EU týkající se roku 2025 pravděpodobně nebude dosaženo

- 35** Posuzovali jsme, zda Komise zavedla monitorovací systém založený na spolehlivých a jednotných údajích pro sledování pokroku při plnění cíle EU v souladu se [závazkem Komise¹¹](#) „každoročně sledovat pokrok při provádění této iniciativy“. Kontrolovali jsme také, zda Komise o pokroku při plnění tohoto cíle podávala zprávy.
- 36** Zjistili jsme, že v roce 2024 se Komise při sledování počtu energetických společenství opírala o *ad hoc* soupis energetických společenství sestavený dodavatelem. Tento soupis zahrnuje společenství, která nebyla zřízena podle definic EU, například přibližně 700 energetických družstev v **Nizozemsku** (viz bod [19](#)) a organizačních forem kolektivní samospotřeby například v **Polsku**. Rovněž neurčuje, která společenství jsou „založena na obnovitelných zdrojích“. Komise si je těchto nedostatků vědoma a plánuje soupis opravit prostřednictvím [Poradenského centra v oblasti energetiky pro občany](#), což je iniciativa EU poskytující technickou pomoc občanům a místním zúčastněným stranám, jako jsou energetická společenství. Komise neporovnávala energetická společenství oproti počtu obyvatel v obcích, v nichž se společenství nacházejí, aby tak mohla sledovat pokrok při plnění cíle EU. Plánuje tak učinit v roce 2026, tj. po uplynutí lhůty stanovené pro tento cíl. Do prosince 2025 Komise nezveřejnila o pokroku při plnění cíle EU žádnou zprávu.
- 37** Zjistili jsme, že žádný z kontrolovaných členských států nesleduje vnitrostátní pokrok při plnění cíle EU tím, že by porovnával energetická společenství oproti počtu obyvatel v obcích. **Polsko** a **Itálie** vedou registr, kontrolují, zda společenství splňují vnitrostátní právní požadavky, a každý týden nebo měsíc tento registr aktualizují. V **Nizozemsku** nadace [HIER¹²](#) každoročně aktualizuje seznam energetických družstev tím, že kontroluje jejich stanovy a stav činnosti. **Rumunsko** žádný registrační systém ani soupis společenství nevede. **Nizozemsko** ani **Polsko** navíc nevydaly pokyny objasňující, zda by stejným způsobem měla být registrována i družstva, která nebyla zřízena podle definic EU (viz bod [30](#)). Komise sice poskytla členským státům ohledně registrace společenství určité pokyny¹³, ty však nebyly dostatečně zaměřeny na klíčové prvky potřebné pro monitorování na úrovni EU (např. zda by společenství měla být založena na obnovitelných zdrojích).

¹¹ Evropská komise, [Strategie EU pro solární energii, COM\(2022\) 221](#).

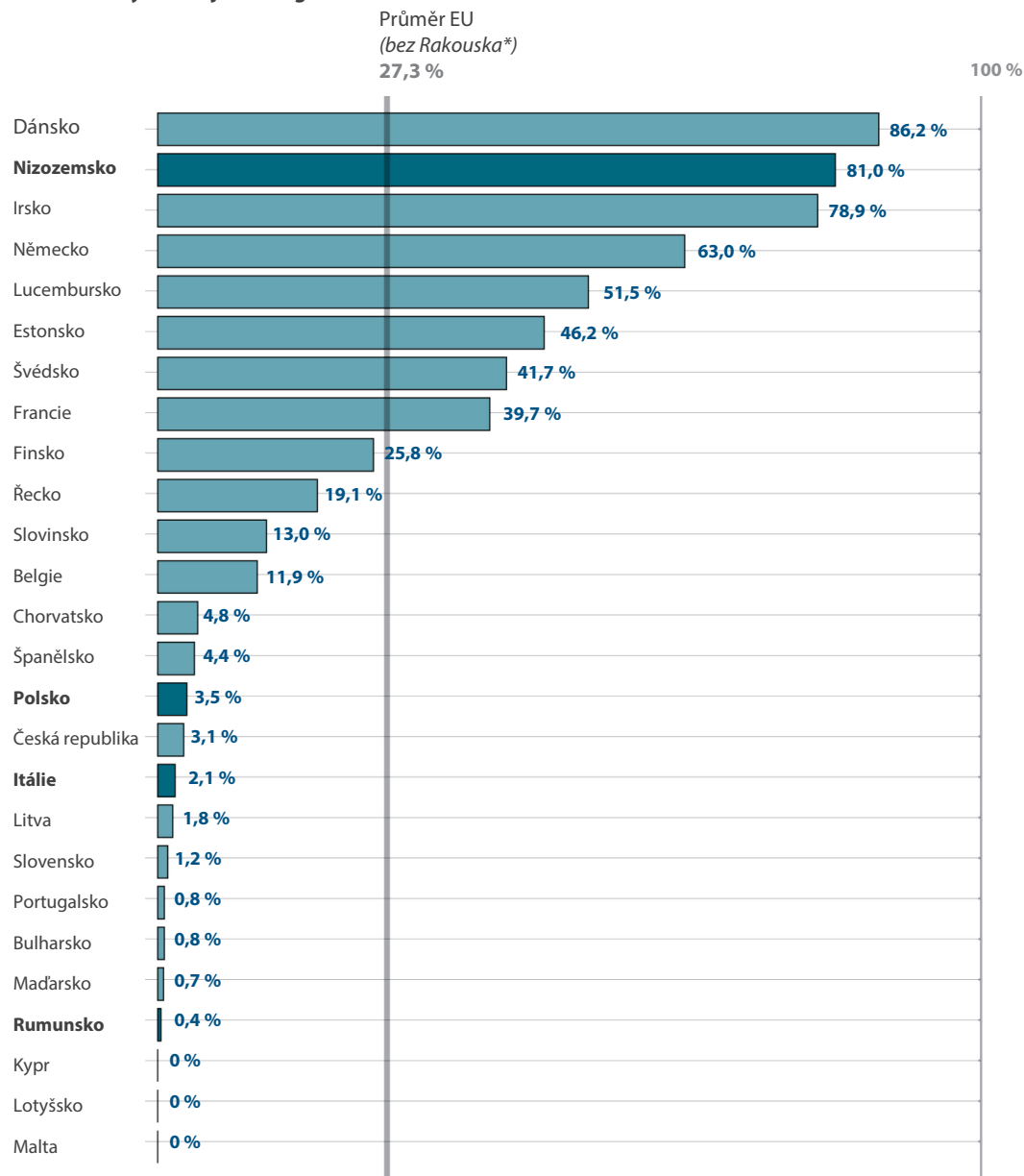
¹² HIER, [Lokale Energie Monitor](#), 2024.

¹³ Viz například: Evropská komise, [A roadmap to developing a policy and legal framework that enables the development of energy communities](#), s. 40–44.

- 38** Absence systematického monitorování založeného na spolehlivých a konzistentních údajích brání vnitrostátním a unijním orgánům v tom, aby posoudily pokrok při plnění cíle EU, přijaly nápravná opatření, pokud je pravděpodobné, že cíl nebude splněn, a odpovídajícím způsobem upravily politiky.
- 39** Kontrolovali jsme, zda je EU na dobré cestě dosáhnout svého cíle na začátku roku 2025. Shromáždili jsme soupis – zahrnující všechny členské státy – předložené Komisi v listopadu 2024. Ačkoli má soupis společenství jistá omezení (viz bod **36**), považujeme jej za nejlepší soupis, který je v současné době k dispozici. Soupis jsme aktualizovali a doplnili údaje získané od kontrolovaných zemí v březnu 2025. V neposlední řadě jsme zjišťovali, zda společenství existují v obcích s více než 10 000 obyvateli, abychom posoudili pokrok při plnění cíle EU.
- 40** Jak vyplývá z **obrázku 7**, Dánsko, **Nizozemsko** a Irsko dosáhly při plnění cíle EU značného pokroku. V ostatních zemích byl pokrok menší: například v **Polsku, Itálii a Rumunsku** mělo energetické společenství méně než 10 % obcí s více než 10 000 obyvateli. EU dosáhla v průměru přibližně 27 % svého cíle.

Obrázek 7 | Pokrok při plnění cíle strategie EU v oblasti solární energie

Procento obcí s více než 10 000 obyvateli s alespoň jedním energetickým společenstvím založeným na obnovitelných zdrojích energie

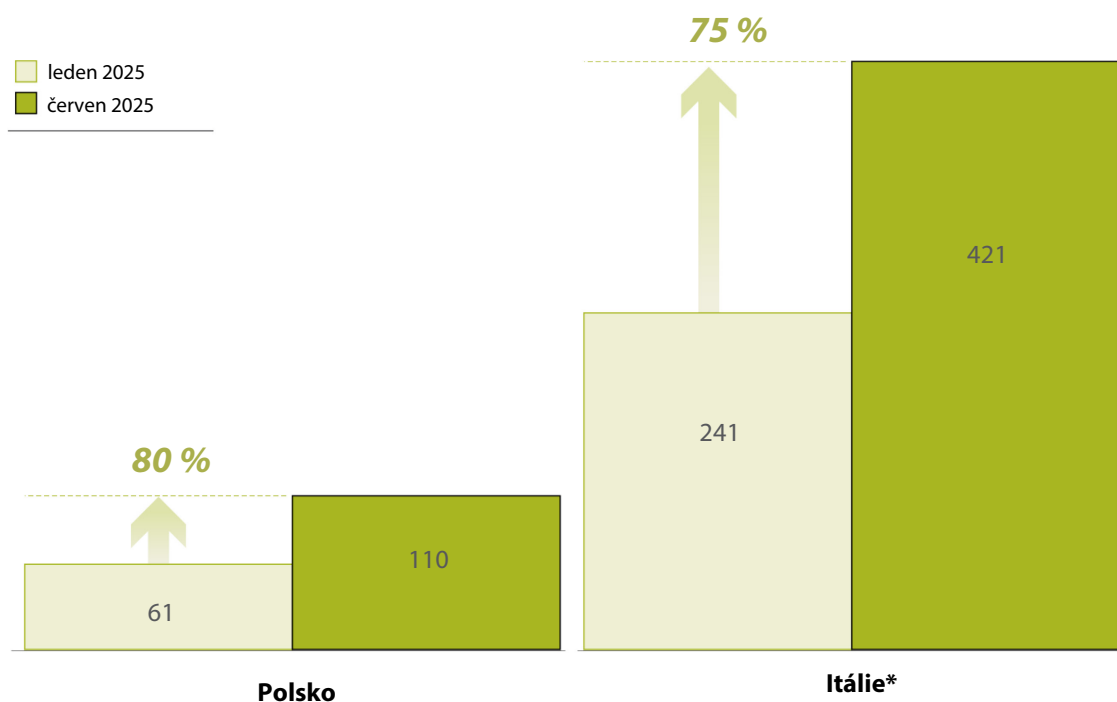

* Databáze TANDEM neobsahovala žádné údaje o umístění rakouských energetických společenství.

Zdroj: EÚD na základě soupisu TANDEM (listopad 2024) aktualizovaného pomocí údajů z vnitrostátních registrů v Nizozemsku, Polsku, Itálii a Rumunsku v březnu 2025 a databáze místních správních jednotek Eurostatu z roku 2023, která obsahuje údaje o počtu obyvatel ve správních jednotkách.

- 41** Počet energetických společenství se však v období od ledna do června 2025 rychle zvyšoval – v **Polsku** o 80 % a v **Itálii** o 75 % (viz [obrázek 8](#)). Již tak velký počet družstev v **Nizozemsku** zůstal relativně stabilní (688 v roce 2023 a 702 v roce 2024; údaje za rok 2025 prozatím nejsou k dispozici), počet družstev v **Rumunsku** se nezměnil (jedno energetické společenství). Tento dynamický růst poskytuje pozitivní vyhlídky pro další rozvoj energetických společenství. I když přímou příčinnou souvislost nelze určit, ke zvýšení počtu energetických společenství pravděpodobně přispěly finanční pobídky v **Polsku** (například snížené síťové poplatky) a opatření v **Itálii** (například dotace z Nástroje pro oživení a odolnost, provozní pravidla, lepší pokyny, zjednodušená registrace, rozšíření způsobilosti a širší oblasti sdílení energie).

Obrázek 8 | Vývoj počtu energetických společenství v období od ledna do června 2025

*Počet „uskupení“, tj. skupin lidí sdílejících energii v jednotlivých obcích

Zdroj: EÚD na základě registrů Polska a Itálie.

Kontrolované členské státy nevytvořily pro rozvoj energetických společenství všechny nezbytné podmínky

Směrnice EU nejsou plně provedeny ve vnitrostátním právu

- 42** Členské státy měly ve svých právních předpisech provést směrnici IMED do 31. prosince 2020 a směrnici RED II do 30. června 2021. Za dohled nad uplatňováním práva Unie v členských státech a za prosazování souladu s tímto právem odpovídá Komise. Kontrolovali jsme, zda vlády provedly obě směrnice včas, a pokud se provedení zpozdilo nebo nebylo úplné, zda se tím Komise zabývala.
- 43** Zjistili jsme, že podle svého prohlášení směrnici RED II i IMED plně provedly čtyři kontrolované členské státy. Toto prohlášení však poskytly pět měsíců až téměř čtyři roky po uplynutí lhůt pro provedení. Podle kontrol Komise ohledně provedení obou směrnic prokázala k červenci 2025 provedení všech článků týkajících se energetických společenství ze čtyř kontrolovaných členských států pouze **Itálie**. **Polsko** a **Rumunsko** prokázaly, že provedly všechna nezbytná ustanovení směrnice IMED, nikoli však směrnice RED II.
- 44** Komise reagovala na nedostatečné provedení směrnic tím, že vydala formální upozornění a odůvodněná stanoviska. Do června 2025 však Komise nepředala Evropskému soudnímu dvoru žádný ze čtyř zbývajících případů neprovedení směrnic (neprovedení směrnice RED II v případě **Nizozemska**, **Polska** a **Rumunska** a neprovedení směrnice IMED v případě **Nizozemska**).
- 45** Neúplné nebo opožděné provedení směrnic nejen brání v dosažení legislativního záměru směrnic, ale zároveň vyvolává nejistotu zúčastněných stran, které se chtějí do iniciativ energetických společenství zapojit nebo je zahájit.

Informace o povinném vnitrostátním posouzení překážek poskytla polovina kontrolovaných členských států

- 46** Směrnice RED II vyžaduje, aby vlády posoudily překážky a potenciál v oblasti rozvoje společenství pro obnovitelné zdroje. Tato posouzení by měla poskytnout podrobné informace o překážkách, jimž čelí energetická společenství v celé Evropě, a podpořit tvorbu politik založenou na důkazech na vnitrostátní úrovni. Prověřovali jsme, zda kontrolované členské státy o svých posouzeních informovaly, a posouzení, která byla k dispozici, jsme analyzovali.
- 47** Komise získala posouzení od 11 členských států (41 %). Domnívá se však, že několik z nich nesplňuje požadavky směrnice RED II: některá jsou příliš obecná (např. uvádějí kapacitu výroby energie z obnovitelných zdrojů obecně) nebo mají omezený rozsah (např. obsahují posouzení překážek, ale nikoli potenciálu). Komise tato posouzení použila pro:
- zprávu o [překážkách a hybných silách](#),
 - výběr témat pro jednání týkající se [koordinovaného postupu ohledně směrnice IV o obnovitelných zdrojích energie](#).
- 48** V **Nizozemsku** zveřejnila nadace *Hier* v letech 2023 a 2024 [posouzení překážek](#)¹⁴. V dubnu 2024 informovaly nizozemské orgány v [dopise Parlamentu](#) o plánovaných opatřeních k odstranění těchto překážek. **Polské** Ministerstvo pro klima a životní prostředí zveřejnilo požadované [posouzení](#) v roce 2024 (viz [rámeček 5](#)). **Italské** Ministerstvo životního prostředí a energetiky uvedlo, že na aspektech takového posouzení pracovalo. Avšak oficiální posouzení nevypracovalo ani nezveřejnilo. Dvě zprávy předložené **Rumunskem** se zabývají překážkami vstupu na trh pouze u nové výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů obecně, ale neurčují konkrétní překážky, jimž energetická společenství čelí. Zprávy navíc neposuzují potenciál pro rozvoj společenství pro obnovitelné zdroje.

¹⁴ HIER, [Knelpunteninventarisatie energiecoöperaties](#), 2024.

Rámeček 5

Příklady překážek uvedených Ministerstvem pro klima a životní prostředí Polska

- **Právní rámec** pro energetická společenství je roztržitý, jelikož je tvořený několika legislativními akty, má nejasný výklad, často se mění a vyznačuje se nadměrným formalismem. To vše vytváří právní nejistotu a zvyšuje administrativní náklady a náklady na dodržování předpisů.
- Energetická družstva, která se snaží **připojit nová zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů k síti**, se často potýkají se zpožděním nebo odmítnutím ze strany provozovatelů místních sítí kvůli jejich špatnému stavu.
- **Režimy finanční podpory** jsou považovány za nedostatečné, příliš složité a obtížně dostupné. Družstva mají potíže získat úvěry kvůli své omezené finanční historii a nízké úvěruschopnosti.

Zdroj: EÚD na základě Analýzy právních, správních a organizačních překážek bránících rozvoji energetických společenství, 2024, Ministerstvo pro klima a životní prostředí Polska.

- 49** Zjistili jsme tedy, že posouzení překážek a potenciálu pro energetická společenství provedla pouze polovina kontrolovaných zemí. Bez těchto posouzení hrozí, že opatření na vnitrostátní i unijní úrovni ztratí účinnost, a rozšiřování energetických společenství se tak zpomalí.

Pokyny existují, ale bez odborné pomoci je často obtížné je uplatnit

- 50** Komise by měla členským státům poskytnout podpůrné vedení (např. pokyny, fóra pro výměnu informací a školení) týkající se podpory rozvoje energetických společenství. Vnitrostátní orgány by pak měly poskytnout pokyny a nástroje (např. šablony, školení, poradenské služby a online informace) občanům, malým podnikům a místním orgánům, aby jim umožnily energetická společenství snadno vytvářet a provozovat. Prověřovali jsme, zda Komise a členské státy vydaly jasné pokyny, aby rozvoj energetických společenství podpořily.

- 51** Evropská komise podpořila vnitrostátní orgány a energetická společenství pořádáním akcí (viz příklady v [rámečku 6](#)) a poskytla podpůrné vedení například prostřednictvím [úložiště energetických společenství](#): publikovala pokyny o [překážkách a hybných silách, jednotných kontaktních místech a sdílení energie](#). Komise plánuje některé informace v roce 2026 aktualizovat, například vydat revidovanou zprávu o překážkách v celé EU a nové pokyny v rámci [Poradenského centra v oblasti energetiky pro občany](#).

Rámeček 6

Příklady akcí Komise týkajících se energetických společenství

Každoroční akce [Občanské energetické fórum](#) umožňuje výměnu osvědčených postupů týkajících se problémů spotřebitelů, včetně energetických společenství.

[Koordinovaný postup v oblasti směrnice o obnovitelných zdrojích energie IV¹⁵](#), což je projekt spolufinancovaný z programu Horizont 2020 probíhající v období 2021–2026, umožňuje zemím vyměňovat si zkušenosti s prováděním směrnice RED II.

Komise rovněž uspořádala *ad hoc* semináře, například v květnu 2022 o ustanoveních o občanských energetických společenstvích ve směrnici IMED a v květnu 2025 o samospotřebě, aktivních zákaznících a energetických společenstvích.

- 52** Vnitrostátní orgány ve čtyřech členských státech, které jsme navštívili, byly s podporou Komise celkově spokojeny. Uvítali by však více výměn osvědčených postupů a individuálně uzpůsobenou podporu, například při přípravě sekundárních právních předpisů.
- 53** Vlády členských států rovněž poskytly pokyny na podporu rozvoje energetických společenství. **Nizozemsko** spolufinancuje dvě organizace, [Energie Samen](#) a nadaci [HIER](#), které energetickým společenstvím poskytují školení, šablony a individuálně uzpůsobené administrativní služby. Společenství, jichž jsme se dotazovali prostřednictvím ohniskových skupin, považovala tuto podporu za dostatečnou a vhodnou pro jejich potřeby. Dvě společenství, která jsme navštívili, se však potýkala s obtížemi při získávání včasné podpory ze strany obecních správ kvůli nedostatku odborníků v místě jejich působení. Na tento problém [upozornily](#) také nevládní organizace v **Itálii** a **Polsku**¹⁶.

¹⁵ CA-RES IV, [Koordinovaný postup v oblasti směrnice o obnovitelných zdrojích energie IV](#), projekt v rámci programu Horizont 2020, 2021–2026.

¹⁶ Life Loop, ConnectHeat, Comanage, Tandems, [Enabling frameworks for energy communities: a state of play](#), Energy Cities, 2025, s. 21 a 24.

- 54** V **Polsku** bylo usnadnění rozvoje společenství cílem několika programů (jednalo se například o režim [půjček v rámci programu Energie pro venkovské oblasti](#), projekt [RENALDO](#) a [pokyny COMMENCE](#)). V rámci těchto iniciativ byly vypracovány příručky, výpočetní nástroje a školicí materiály. Navzdory tomuto úsilí polovina společenství, jichž jsme se dotazovali prostřednictvím ohniskové skupiny, postrádala podporu nebo považovala tyto pokyny za příliš složité. Nevládní organizace, s nimiž jsme se setkali, potvrdily, že podpora je roztržštěná a osobám, které v této oblasti nejsou odborníky, je nedostupná.
- 55** V **Itálii** jsou na internetových stránkách agentury GSE¹⁷ k dispozici vysvětlující videa, právní šablony a interaktivní nástroje pro registraci a provozování společenství. Osvětové akce uspořádaly i vnitrostátní orgány. Z našich diskusí s energetickými společenstvími a dalšími zúčastněnými stranami vyplývá, že společenství považovala pokyny za rozsáhlé a dobře strukturované, ale měla pocit, že jejich používání často vyžaduje profesionální výklad. **Itálie** sice v roce 2023 zřídila národní středisko pro sledování s cílem šířit osvědčené postupy, jeho činnost však do doby našeho auditu nepřinesla žádné výsledky.
- 56** V **Rumunsku** nám [národní regulační orgán pro energetiku](#)¹⁸ na naši žádost poskytl informace, ale k dubnu 2025 nebyl veřejně dostupný žádný relevantní dokument. V roce 2025 byla zprovozněna síť 42 jednotných kontaktních míst. Ministerstvo energetiky uvedlo, že po přijetí sekundárních právních předpisů budou vypracovány další pokyny.
- 57** Celkově lze říci, že pokyny Komise byly pro členské státy a občany při rozvoji energetických společenství účinnou podporou. V Nizozemsku, kde již před deseti lety existovalo více než sto družstev, je vnitrostátní pomoc dobře strukturovaná, praktická a snadno přístupná. Naproti tomu v Polsku, Itálii a Rumunsku jsou dostupné informace roztržštěnější nebo bez odborné podpory obtížněji použitelné, což pro nově vznikající společenství vytváří překážky.

¹⁷ GSE, [Autoconsumo – elenco delle configurazioni](#).

¹⁸ Národní energetický regulační úřad (ANRE), [anre.ro – Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei](#).

Přetrvávají nedostatky v zapojení občanů a začleňování zranitelných domácností

- 58** Jedním z cílů Komise týkající se energetických společenství je zvýšit zapojení občanů a poskytnout přínosy zranitelným domácnostem (viz [obrázek 2](#)). Komise a členské státy musely v souladu se směrnicí RED II zajistit, aby se do společenství zapojili občané. Jsou-li jako členové společenství upřednostňovány fyzické osoby, projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů jsou pak více přijímány veřejností¹⁹. Směrnice RED II rovněž vyžaduje, aby členské státy umožnily zapojit se do společenství zranitelným domácnostem. Analyzovali jsme, zda Komise vydala právní ustanovení nebo pokyny týkající se podpory zapojení občanů a zranitelných domácností a zda členské státy za tímto účelem zavedly právní předpisy nebo podpůrná opatření.
- 59** [Původní legislativní návrh Komise](#)²⁰ obsahoval minimální prahovou hodnotu týkající se členství občanů ve společenstvích pro obnovitelné zdroje, ale tento požadavek se do konečné verze směrnice nedostal. Výkladové pokyny Komise umožňují členským státům zavést přísnější vnitrostátní definice (například požadavek, aby alespoň 51 % členů s hlasovacím právem byly fyzické osoby), ty však nejsou povinné. Směrnice podporuje zapojení zranitelných domácností tím, že vyžaduje, aby jim byla poskytnuta příležitost zapojit se do společenství pro obnovitelné zdroje. Komise rovněž poskytla členským státům pokyny²¹ týkající se zapojení zranitelných domácností, ale ve čtyřech kontrolovaných členských státech o nich zúčastněné strany, s nimiž jsme se setkali, nevěděly. Pokyny rovněž nebyly aktualizovány s ohledem na nedávnou výzkumnou činnost²² financovanou EU a na změny v politické oblasti, např. zřízení Sociálního klimatického fondu EU.
- 60** Občané jsou členy přibližně v polovině společenství pro obnovitelné zdroje, která se účastnila našich ohniskových skupin (viz [obrázek 9](#)). 40 % nabízí určitou podporu zranitelným domácnostem, například bezplatný přístup k solární energii, finanční pomoc nebo poradenství v oblasti úspor energie (viz [obrázek 10](#)).

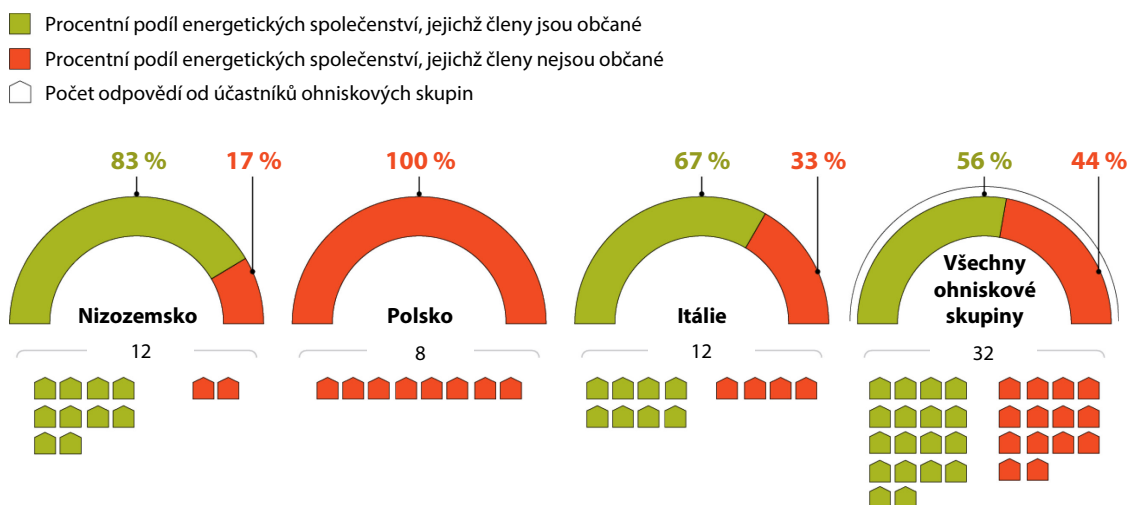
¹⁹ Např. *Effects of trust and public participation on acceptability of renewable energy projects in the Netherlands and China*, ScienceDirect, 2019.

²⁰ Evropská komise, [COM\(2016\) 767](#), 2016.

²¹ Viz například: Evropská komise, [pracovní dokument útvarů Komise \(SWD/2023/647\): EU guidance on energy poverty](#), 2023.

²² Viz například: *Territorial Analysis of Decentralised Energy Markets*, ESPON.

Obrázek 9 | Občané jsou členy přibližně poloviny dotazovaných energetických společenství

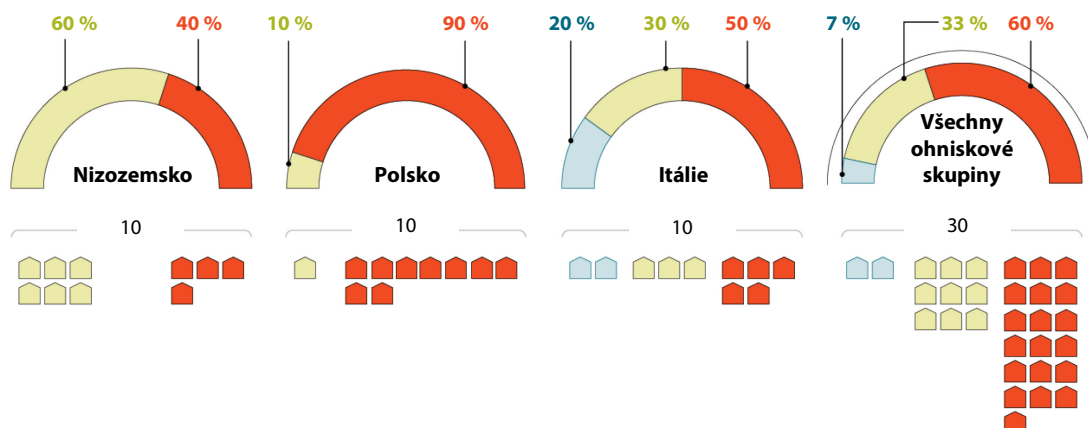

Zdroj: EÚD na základě ohniskových skupin.

Obrázek 10 | 60 % dotazovaných energetických společenství neposkytuje zranitelným domácnostem žádné přínosy

Pokud nabízíte zranitelným domácnostem nějaké výhody, jaké to jsou?

■ Finanční výhody
 ■ Nefinanční výhody
 ■ Žádné výhody
 Počet odpovědí od účastníků ohniskových skupin po potvrzení/opravě EÚD

Zdroj: EÚD na základě ohniskových skupin a potvrzení/opravy odpovědí prostřednictvím internetového výzkumu.

- 61 Nizozemsko** nevyžaduje, aby energetická družstva zapojovala občany nebo podporovala zranitelné domácnosti. Nabízí však pobídky pro začlenění občanů: režim dotací pro výrobu energie družstvy (viz bod 78), který vyžaduje minimální počet účastníků na projekt (jeden účastník na 5 kW výrobní kapacity) a dále to, aby všichni účastníci měli stejná hlasovací práva. V 83 % nizozemských společenství, která se účastnila našich ohniskových skupin, byli členy občané a 60 % nabízelo přínosy zranitelným domácnostem.

62 Polsko zapojení občanů do energetických družstev, klastrů nebo občanských energetických společenství právně nevyžaduje. Většinu energetických společenství ve skutečnosti tvoří výhradně právní subjekty. V náhodném vzorku 20 družstev (z 94) byli členy občané pouze v 10 % z nich. [Polský rejstřík](#) zveřejněný v srpnu 2025 uvádí, že 127 družstev mělo v průměru 3–4 členy na jedno družstvo: z tohoto nízkého počtu je zřejmá převaha institucionálních zúčastněných stran nad občany. Příliš malé zapojení obyvatel vyplynulo i z [výzkumu z roku 2024](#)²³. Ohledně zapojení zranitelných domácností neexistuje žádné zvláštní ustanovení. V žádném z polských společenství, která se účastnila našich ohniskových skupin, nebyli členy občané a pouze jedno nabízelo nefinanční výhody zranitelným domácnostem.

63 Itálie zapojení občanů do energetických společenství právně nevyžaduje a ani nepožaduje, aby společenství podporovala zranitelné domácnosti. Itálie se rozhodla motivovat občany k účasti ve společenstvích pro obnovitelné zdroje energie, a v květnu 2025 proto rozšířila způsobilost týkající se plného bonusového tarifu za sdílenou energii ze zařízení financovaných z Nástroje pro oživení a odolnost na občany. Do té doby byla tato způsobilost omezena na veřejné a neziskové subjekty²⁴. Dvě třetiny **italských** společenství, jichž jsme se dotazovali prostřednictvím našich ohniskových skupin, měly jako členy občany a polovina společenství poskytovala podporu zranitelným domácnostem. Zjistili jsme také, že ve dvou regionech motivují k zapojení zranitelných domácností mechanismy Evropského fondu pro regionální rozvoj: v rámci [jednoho](#)²⁵ jsou přiděleny další body návrhům projektů, které se zabývají sociálním začleňováním, v rámci [druhého](#)²⁶ dostávají energetická společenství zahrnující zranitelné skupiny vyšší granty.

64 V Rumunsku tvoří 95 % členů jediného tamního energetického společenství občané. Neexistují tam žádné vnitrostátní právní předpisy, které by začleňování občanů podporovaly. V listopadu 2025 přijalo **Rumunsko** [právní předpis](#), který energetickým společenstvím umožňuje nabízet zranitelným spotřebitelům a spotřebitelům trpícím energetickou chudobou zvýhodněné ceny²⁷.

²³ D. Kostecka-Jurczyk, M. Struś, K. Marak, *The Role of Energy Cooperatives in Ensuring the Energy and Economic Security of Polish Municipalities*, 2024.

²⁴ *Decreto del Ministro dell'ambiente e della sicurezza energetica n° 127 ze dne 16. května 2025*, čl. 1, odst. 1, písm. f), podbod ii).

²⁵ Regione Lombardia, *Bando RELOAD CER*, 2025.

²⁶ Regione Lazio, *Avviso pubblico CER – Allegato al Decreto G17990*, 2024.

²⁷ *Mimořádné nařízení vlády č. 59/2025* ze dne 7. listopadu 2025.

- 65** V **Polsku, Itálii a Rumunsku** se v důsledku neexistence ustanovení nebo pobídek k zajištění minimálního zapojení občanů zvyšuje riziko, že společnosti nebo obce mohou vytvářet společenství pouze za účelem přístupu k cíleným výhodám. Na toto riziko upozornily nevládní organizace, jako je [REScoop.eu](#)²⁸ a rumunský vnitrostátní regulační orgán²⁹. Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) varoval³⁰, že „[p]říliš mnoho investic se uskutečňuje bez skutečného zapojení místních obyvatel nebo sdílené hodnoty, což posiluje model shora, u něž hrozí riziko, že se setká s odporem veřejnosti“. Doporučuje propojit dotace na energii se zapojením do společenství a zajistit, aby byli do energetických společenství začleněni nájemníci a zranitelní občané.
- 66** Z naší analýzy vyplývá, že občané nejsou dobře zastoupeni v energetických společenstvích v **Polsku**, avšak v energetických společenstvích v **Nizozemsku, Itálii a Rumunsku** jsou zastoupeni dobře, přestože právní předpisy jejich zapojení nestanoví jako povinné. Pokud jde o podporu zranitelných domácností, zvláštní právní předpisy zavedlo pouze **Rumunsko** a pobídky za tímto účelem poskytuje **Itálie**. Komise sice poskytla pokyny k zapojení občanů, avšak pokyny k zapojení zranitelných domácností nebyly aktualizovány a zúčastněné strany, s nimiž jsme se setkali, o nich nevěděly.

Energetická společenství fungující jako výrobci energie z obnovitelných zdrojů se při připojování k síti potýkají s dlouhým zpožděním

- 67** Právo EU sice nestanoví pro připojení energetických společenství k síti konkrétní lhůty, nicméně [směrnice RED II](#), [nařízení Rady \(EU\) 2022/2577](#) a [směrnice \(EU\) 2023/2413 RED III](#) obsahují ustanovení o urychlení připojení k síti v různých souvislostech. Očekávali jsme proto, že provozovatelé distribučních soustav (PDS) budou žádosti energetických společenství o připojení k zpracovávat síti tak rychle jako žádosti ostatních výrobců energie z obnovitelných zdrojů, aby tak zavedli a dodržovali předvídatelné časové rámce pro udělení přístupu k síti.

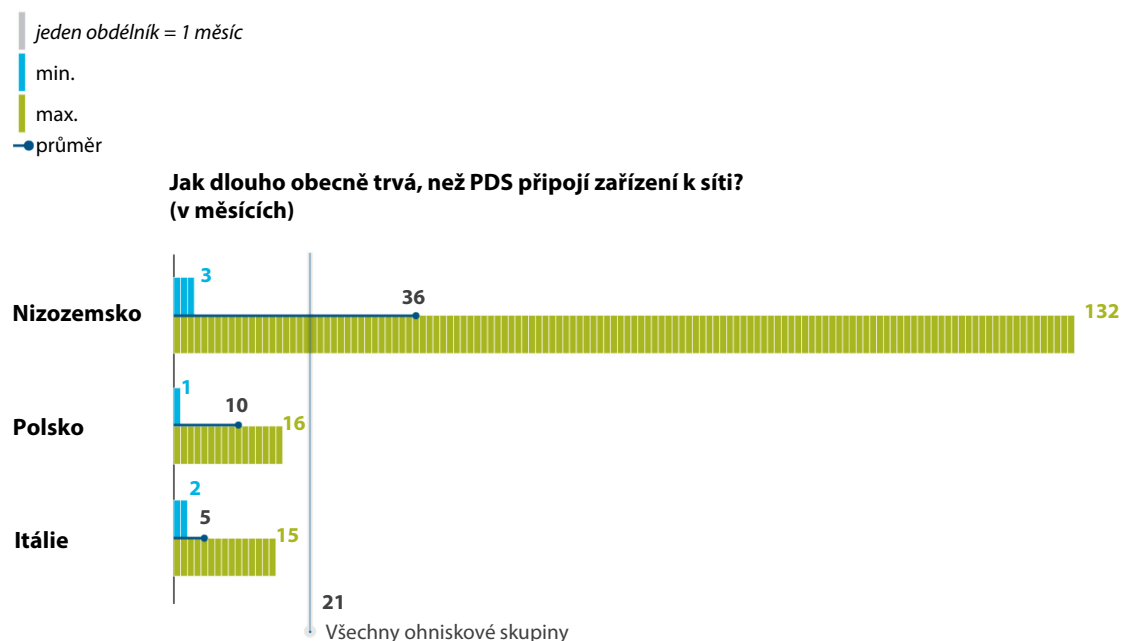
²⁸ REScoop.eu, *Energy communities: building bridges for energy democracy*, May 2024.

²⁹ ANRE a rumunská Rada pro konkurenceschopnost, *závěrečná zpráva o legislativních překážkách pro připojení nových kapacit energie z obnovitelných zdrojů k národní elektrizační soustavě*, 2023, s. 75.

³⁰ Energetický balíček pro občany: zapojení občanů, energetická společenství a výroba energie spotřebiteli, Evropský hospodářský a sociální výbor, 2025, bod 4.6.

- 68** Energetická družstva, která byla v našich ohniskových skupinách, uváděla jako průměrnou dobu pro získání připojení k síti téměř dva roky (viz [obrázek 11](#)).

Obrázek 11 | Doba pro získání připojení dotazovaných energetických společenství k síti se v jednotlivých zemích značně liší, největší zpoždění je v Nizozemsku

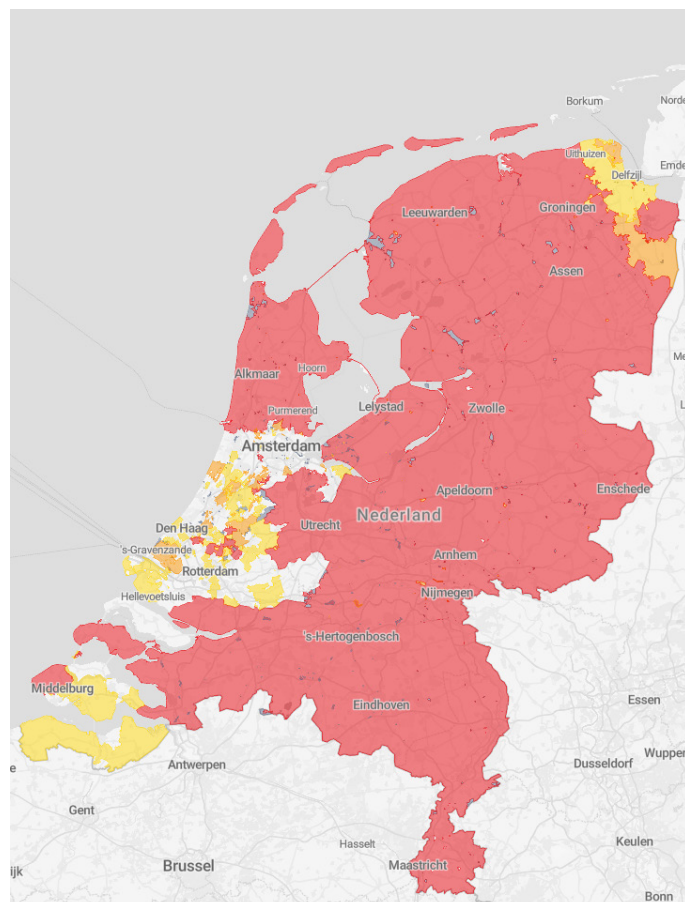

Zdroj: EÚD na základě ohniskových skupin.

- 69** Nizozemské právní předpisy v oblasti energetiky zakazují při vyřizování žádostí o připojení k síti diskriminaci mezi kategoriemi uživatelů. Pro připojení o výkonu 50 kW nebo nižším musí být přístup k síti umožněn do 84 dnů, nejsou-li k tomu nutné výkopové práce, a v ostatních případech do 126 dnů. Z mapy přetížení sítě vypracované provozovatelem distribuční soustavy však vyplývá, že včasnému připojení projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, včetně projektů navržených energetickými společenstvími, brání ve většině oblastí této země (viz [obrázek 12](#)) přetížení sítě. V [nizozemském posouzení překážek z roku 2024](#) se uvádí, že „připojení k elektrické síti je i nadále problematické“. Účastníci naší ohniskové skupiny potřebovali na připojení k síti v průměru 1 000 dní (3 roky). V takových případech provozovatelé distribučních soustav zařadí žadatele na čekací listinu, kde setrvávají, dokud není přetížení vyřešeno. Jeden provozovatel distribuční soustavy uvedl, že průměrná doba čekání na připojení nových projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů k síti se v období let 2020–2024 zvýšila z 210 na 280 dnů (+33 %). Od roku 2024 čekaly na připojení **více než 4 GW kapacity energie z obnovitelných zdrojů**³¹, což by stačilo na dodávky elektřiny třem milionům lidí.

³¹ ABN AMRO, *ESG Economist - Dutch grid delays cost up to EUR 376 million every year*, září 2024.

Obrázek 12 | Přetížení sítě v Nizozemsku

Zdroj: Partners in Energie, *Capaciteitskaart – Totaal afname*, navštíveno v červnu 2025. © Netbeheer Nederland, © s podporou Esri Nederland, © MapTiler, © OpenStreetMap (příspěvatelé).

- 70 Polsko** označilo za hlavní překážku rozvoje družstev zpoždění v připojování k síti nebo odmítnutí připojení ze strany provozovatelů distribučních soustav (viz [rámeček 5](#)). Ačkoli se na energetická družstva s mikrozařízeními (do 50 kW) vztahuje přednostní doba připojení v délce 30 dnů, účastníci naší ohniskové skupiny potřebovali na získání připojení k síti v průměru 300 dnů (10 měsíců).
- 71 Itálie** nestanovila pro energetická společenství žádné zvláštní postupy ani prioritu, ačkoli provozovatelé sítí musí žádosti o připojení zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů upřednostnit a zpracovat je ve stanovených lhůtách – například v případě solárních zařízení do 200 kW je to do 10 dnů. Průměrná doba pro připojení k distribuční síti velkého provozovatele však v roce 2024 činila 105 dnů. Účastníci naší ohniskové skupiny uvedli, že doba čekání na připojení k síti je v průměru 150 dnů (5 měsíců).
- 72 Rumunsko** nemá pro energetická společenství zaveden žádný konkrétní postup. U kapacit s výkonem nižším než 400 kW mají provozovatelé distribučních soustav na připojení nových nebo stávajících prozumentů 20 dnů, pokud není potřeba provádět žádné další práce. V opačném případě mají až 62 dnů.

- 73** Energetická společenství, s nimiž jsme se setkali, uvedla, že i v případě, že budou k síti připojeni, by je provozovatelé distribučních soustav mohli odpojit, pokud by výroba elektřiny překročila kapacitu sítě. Například v **Polsku** bylo v první polovině roku 2025 celkově omezeno 600 GWh elektřiny z obnovitelných zdrojů³², což je o 34 % více než ve stejném období v roce 2024. Podle odhadu Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů stálo přetížení sítě v EU v roce 2023 celkem 4 miliardy EUR. Podle odhadu Společného výzkumného střediska Komise by v důsledku přetížení sítě v roce 2040 mohlo být omezeno 111 až 310 TWh elektřiny z obnovitelných zdrojů v EU.
- 74** Výzkumní pracovníci³³ uvádějí, že energetická společenství posouvají výrobu energie blíže spotřebě, čímž mohou pomoci zmírnit přetížení sítě³⁴, snížit nutnost přenosu elektřiny na dlouhé vzdálenosti³⁵, a snížit tak ztráty energie³⁶. Komise rovněž zdůraznila, že samospotřeba může být prospěšná pro síť³⁷. Aby se však tento prospěch maximalizoval, měla by být vyrobená energie spotřebována v rámci společenství v reálném čase (tj. každou sekundu, jakmile je vyrobena)³⁸. To se však obvykle neděje: vzorce výroby elektřiny energetických společenství (například výroba solární energie, která má špičku v poledne a končí v noci) neodpovídají typickým vzorcům spotřeby (které mají špičku brzy ráno a v podvečer).

³² A. Vassileva, *Poland adds 637 MW of solar capacity in Q1*, Renewables Now, červenec 2025.

³³ P. Ponnaganti, N. Andreadou, A. Purvins a M. Masera. *Flexibility provisions through local energy communities: A review*, Next Energy, ročník 1, vydání 2, článek č. 100022, 2023.

³⁴ *Trading in smart energy communities: the more the merrier?*, CWI, únor 2024.

³⁵ S. E. Berggren, E. Olausson, K. Tews, P. D. Lund, M. B. Blarke a kol., *Energy Communities*, Nordic Energy Research, 2023.

³⁶ I. Diahovchenko a L. Petrichenko, *Assessment of energy losses in power distribution systems with individual prosumers and energy communities*, The Journal of Engineering, 2023.

³⁷ *In focus: Energy communities to transform the EU's energy system*, Evropská komise, prosinec 2022.

³⁸ Knirsch, F., Langthaler, O. and Engel, D., *Trust-less electricity consumption optimization in local energy communities*, Energy Informatics, 2019.

- 75** Provozovatelé distribučních soustav v **Nizozemsku** a **Polsku**, s nimiž jsme se setkali, poukazovali na to, že by byli ochotni připojit nová zařízení na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů k síti rychleji, pokud by výroba energie byla navázána na odezvu na straně poptávky, přesun zatížení nebo ukládání energie, protože by to snížilo přetížení sítě. Výzkumní pracovníci³⁹ a zúčastněné strany⁴⁰ rovněž zdůraznili potřebu spojit rozvoj zařízení na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů s těmito službami flexibility, zejména s ukládáním energie, aby každou sekundu docházelo k vyrovnávání nabídky a poptávky, aby se snížilo přetížení sítě v době špičky a zvýšila samospotřeba. Komise rovněž zdůraznila důležitost přesunu zatížení sítě⁴¹ a spojení solárních střech s ukládáním energie⁴². Začala také přijímat opatření, například v rámci [revidovaných pravidel EU pro energii z obnovitelných zdrojů](#) a svého [návrhu z roku 2025 na urychlení povolovacích postupů](#) na podporu ukládání elektřiny, nikoli však konkrétně pro energetická společenství. V **Polsku** se podle našeho zjištění očekává, že jakmile Komise přijme příslušné opatření, budou mít klastry (nikoli však družstva nebo občanská energetická společenství) výhodu snížených sazeb za instalaci zařízení na ukládání energie. V ostatních kontrolovaných členských státech jsme nezjistili, že by byly takové pobídky k dispozici. **Nizozemsko** připustilo, že „energetická společenství v současné době postrádají konkrétní finanční pobídky pro vyrovnávání nabídky a poptávky a optimalizaci systému, což by potenciálně mohlo zhoršit přetížení sítě“⁴³.
- 76** Celkově vzato jsme nenašli žádné důkazní informace o tom, že by docházelo k diskriminaci energetických společenství při zpracovávání jejich žádostí o připojení k síti. Nicméně v **Nizozemsku** a **Polsku** zpomalují rozvoj energetických společenství zpoždění a odmítnutí připojení k síti v důsledku přetížení sítě. Jedním ze způsobů, jak mohou energetická společenství dosáhnout rychlejšího připojení k síti, je podle výzkumných pracovníků, provozovatelů distribučních soustav a Komise poskytování služeb flexibility.

³⁹ P. Ponnaganti, N. Andreadou, A. Purvins and M. Masera, *Flexibility provisions through local energy communities: A review*, *Next Energy*, ročník 1, článek č. 100022, 2023.

⁴⁰ REScoop.eu, *Response to the Commission's call for evidence on the Citizens Energy Package*, září 2025, s. 5 a 32–34.

⁴¹ *In focus: Energy communities to transform the EU's energy system*, Evropská komise, prosinec 2022.

⁴² Evropská komise, *Strategie EU pro solární energii*, 2022.

⁴³ Dopis ministra pro klima a zelený růst předsedovi Dolní komory Parlamentu, *Úloha energetických společenství v energetickém systému*, září 2025.

Finanční pobídky pro energetická společenství umožňují návratnost v souladu s ambicí strategie EU pro solární energii

77 Jako hlavní překážka pro energetická společenství, zejména v raných fázích vývoje projektu, byl označen nedostatek předvídatelného a dostupného financování. V zájmu řešení tohoto problému se ve [strategii EU pro solární energii](#) uvádí, že členské státy by měly zavést spolehlivé podpůrné rámce pro solární střešní systémy – typický zdroj energie pro společenství – založené na předvídatelné době návratnosti kratší než 10 let. V souladu se směrnicí RED II a směrnicí IMED by energetická společenství měla rovněž podléhat „síťovým poplatkům odrážejícím náklady“, což znamená, že by neměla hradit poplatky za náklady, které nezpůsobují, ani by jim neměla být poskytováno osvobození od poplatků, které by nespravedlivě přesouvalo finanční zátěž na jiné uživatele sítě bez přístupu k samospotřebě.

78 Analyzovali jsme, zda finanční pobídky pro energetická společenství v kontrolovaných členských státech umožňovaly přiměřenou dobu návratnosti. [Tabulka 1](#) obsahuje souhrn finančních pobídek pro energetická společenství v členských státech, které jsme navštívili.

Tabulka 1 | Souhrn finančních pobídek určených pro energetická společenství

Členský stát	Osvobození od síťových poplatků	Režimy podpory
Nizozemsko	–	- Revolvingové rozvojové fondy - Výkupní bonus na vyrobenou energii
Polsko	- Družstva: osvobození od poplatků za energii z obnovitelných zdrojů, kapacitu, kombinovanou výrobu a distribuci - Klastry: osvobození od poplatků za energii z obnovitelných zdrojů a kombinovanou výrobu, snížení poplatku za distribuční služby - Občanská energetická společenství: –	- Družstva a klastry: podpora z Nástroje pro oživení a odolnost na infrastrukturu pro energii z obnovitelných zdrojů - Družstva: čisté měření - Občanská energetická společenství: –
Itálie	Proměnlivá složka přenosového tarifu v případě elektřiny sdílené v rámci Společenství je refundována	- Výkupní bonus na sdílenou energii - Podpora z Nástroje pro oživení a odolnost na infrastrukturu pro energii z obnovitelných zdrojů
Rumunsko	–	–

Zdroj: EÚD.

79 Nizozemsko nenabízí osvobození od síťových poplatků, má však dva druhy režimů podpory určené pro energetická družstva:

- revolvingový rozvojový fond – poskytuje úvěry energetickým družstvům na náklady na rozjezd projektů v oblasti větrné a solární energie (viz [rámeček 7](#)),
- režim subvencí pro výrobu energie družstvy – výkupní bonus počítaný ročně, jehož cílem je zajistit ziskovost zařízení energetických družstev.

Rámeček 7

Fond pro rozvoj výroby energie z obnovitelných zdrojů v Nizozemsku

Družstva mohou požádat o bezúročné úvěry (10 000 až 300 000 EUR v závislosti na fázi projektu; až do výše 80 % nákladů na vývoj projektů v oblasti větrné a solární energie), které jsou určeny na vedení projektu, studie proveditelnosti, žádosti o povolení a další výdaje na přípravu projektu. Samotné družstvo přispívá 20 % v hotovosti nebo ve formě hodin dobrovolné práce.

Úvěry jsou pro družstva bezrizikové: je-li projekt zrušen, je úvěr prominut, ale dojde-li k jeho finančnímu uzavření, družstvo splatí úvěr odvodem, čímž zajistí soběstačnost fondu. Tento mechanismus posiluje místní iniciativy družstev v rané fázi, kdy projekty představují největší riziko.

Komise⁴⁴, REScoop.eu⁴⁵, EHSV⁴⁶ a jiné nevládní organizace⁴⁷ považují tento fond za osvědčený postup. Podle REScoop.eu⁴⁸ každé 1 EUR veřejných investic přitáhne 40 EUR soukromých investic.

Zdroj: EÚD na základě Energie Samen, Voorwaarden Ontwikkelfonds Opwek voor aanvragers en projecten, červen 2024.

⁴⁴ Evropská komise, *Looking at energy communities through a local authority lens: perceptions, experiences and needs*, 2024. Evropská komise, *A roadmap to developing a policy and legal framework that enables the development of energy communities*.

⁴⁵ REScoop.eu, *Leveraging European Public Funds to Support Energy Communities*.

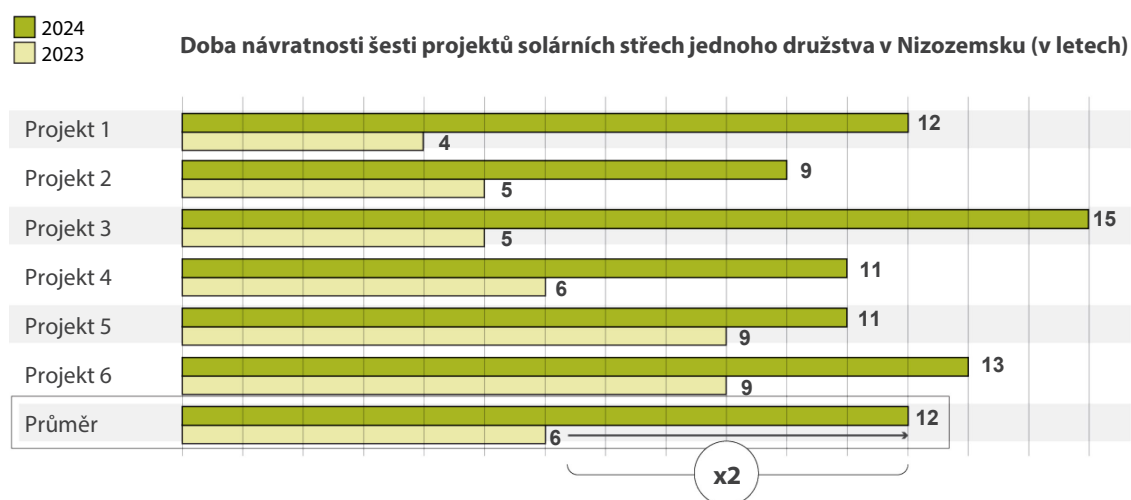
⁴⁶ Energetický balíček pro občany: zapojení občanů, energetická společenství a výroba energie spotřebiteli, Evropský hospodářský a sociální výbor, 2025, bod 1.3.

⁴⁷ J. Arnould a D. Quiroz, Friends of the Earth, *Energy communities in the EU: Opportunities and barriers to financing*, říjen 2022.

⁴⁸ REScoop.eu, *Response to the Commission's call for evidence on the Citizens Energy Package*, září 2025, s. 27.

- 80** Analyzovali jsme dobu návratnosti šesti projektů vlastněných družstvy. Tato doba se pohybovala od 6 do 12 let, převážně v souladu s doporučením [Strategie EU pro solární energii](#) pro solární střechy (viz [obrázek 13](#)). Rozpětí odráží změny cen energií a každoročně vypočítaný výkupní bonus.

Obrázek 13 | Doba návratnosti je v souladu s očekáváními Strategie pro solární energii, ale různí se v závislosti na cenách energie a výpočtu výkupního bonusu

Zdroj: EÚD na základě finančních výkazů energetického družstva za rok 2023 a 2024.

- 81** V **Polsku** jsou energetická družstva osvobozena od síťových poplatků, konkrétně od poplatků za energii z obnovitelných zdrojů, kapacitu, kombinovanou výrobu a distribuci. Klastry jsou osvobozeny od poplatků za energii z obnovitelných zdrojů a poplatků za kombinovanou výrobu a mohou si snížit distribuční tarif (což však podléhá schválení státní podpory Komise). Kromě toho mohou energetická družstva i klastry získat podporu z Nástroje pro oživení a odolnost na infrastrukturu pro energii z obnovitelných zdrojů (až 91–95 % nákladů) a družstva mohou rovněž využívat čisté měření: členové mohou za každou kilowatthodinu dodanou do sítě bezplatně čerpat 0,6 kWh na klouzavé 12 měsíční bázi. Podle výzkumných pracovníků⁴⁹ by polská energetická družstva mohla prostřednictvím těchto mechanismů teoreticky dosáhnout doby návratnosti 2,5 až 3 roky, což odpovídá naší analýze družstva i klastru, které plánují získat zpět své investice do tří let. Na občanská energetická společenství se žádné osvobození ani režim podpory nevztahuje.

⁴⁹ J. Jasinski, M. Kozakiewicz, M. Sołtysik, *Analysis of the Economic Soundness and Viability of Migrating from Net Billing to Net Metering Using Energy Cooperatives*, *Energies*, ročník 17, č. 6, 2024.

- 82** V Itálii jsou společenství osvobozena od síťových poplatků, protože je refundována variabilní část přenosového tarifu za elektřinu sdílenou v rámci společenství. Kromě toho jsou pro společenství pro obnovitelné zdroje k dispozici dvě hlavní pobídky: výkupní bonus za energii sdílenou v rámci společenství (vypočtený na hodinovém základě), vyplácený po dobu 20 let ve výši přibližně 0,10 EUR za kWh, a kapitálový grant pokrývající až 40 % způsobilých investičních nákladů, financovaný z Nástroje pro oživení a odolnost. Různé případové studie uvádějí dobu návratnosti 5 až 14 let (viz [rámeček 8](#)). Italské orgány odhadly dobu návratnosti u pěti teoretických projektů na 11 až 13 let, aby odůvodnily intenzitu státní podpory.

Rámeček 8

Příklady doby návratnosti italských společenství pro obnovitelné zdroje

V rámci ekonomické analýzy proveditelnosti společenství pro obnovitelné zdroje v obci Tirano (Lombardie) vybaveného kogeneračním zařízením na biomasu, vodní minielektrárnou a fotovoltaickým systémem byla zjištěna doba návratnosti přibližně 5 let⁵⁰.

V rámci studie proveditelnosti společenství pro obnovitelné zdroje v Kalábrii se zařízením na výrobu a ukládání energie byla zjištěna doba návratnosti v rozmezí od 6 do 8 let⁵¹.

Společenství pro obnovitelné zdroje o výkonu 2 MWp vedené obcí Assisi (Umbrie) vypočítalo dobu návratnosti přibližně na 8 až 14 let⁵².

- 83** Rumunsko nenabízí osvobození od síťových poplatků a energetická společenství nejsou způsobilá pro žádné režimy či dotace. Zúčastněné strany, s nimiž jsme se setkali, a [nedávná zpráva nevládních organizací](#) to označily za hlavní problém.

⁵⁰ F. Ceglia, E. Marrasso, C. Roselli and M. Sasso, *Biomass-based renewable energy community: economic analysis of a real case study*, Energies, ročník 15, č. 15, 2022.

⁵¹ D. Cirone, R. Bruno, P. Bevilacqua, S. Perrella a N. Arcuri, *Techno-Economic Analysis of a Energy Community Based on PV and Electric Storage Systems in a Small Mountain Locality of South Italy: A Case Study*, Sustainability, ročník 14, č. 21, 2022.

⁵² E. Moretti, E. Stamponi, *The Renewable Energy Communities in Italy and the Role of Public Administrations: The Experience of the Municipality of Assisi between Challenges and Opportunities*, Sustainability, ročník 15, č. 15, 2023.

- 84** Ve všech čtyřech kontrolovaných zemích se síťové poplatky platí v poměru k elektřině spotřebované od tradičních dodavatelů. Pokud v **Itálii** členové společenství spotřebovávají elektřinu, kterou vyrábějí nebo která je sdílena s jinými členy, neplatí příslušné síťové poplatky, čímž se snižuje jejich finanční příspěvek na údržbu a rozvoj sítě. Zůstávají však připojeni k síti, aby byla pokryta období, kdy je vlastní výroba nedostatečná nebo nedostupná, což je model společný pro všechny typy prozumentů. To znamená, že s rozšiřováním energetických společenství a samospotřeby nesou větší podíl síťových nákladů spotřebitelé, kteří nejsou součástí těchto společenství a nemají přístup k zařízením na výrobu energie, což jsou obvykle méně majetné domácnosti⁵³. Žádný z kontrolovaných členských států formálně neposoudil, jak snížené poplatky, samospotřeba a sdílení energie ovlivňují ostatní spotřebitele.
- 85** Vzhledem k vysokému počtu prozumentů a energetických družstev v **Nizozemsku** a zavedení sdílení energie od ledna 2025 je nizozemský vnitrostátní regulační orgán tímto rizikem znepokojen. Jedním z řešení by mohlo být navrhnout namísto poměrných síťových poplatků poplatky pevné, protože umožňují spravedlivější rozdělení zátěže. Dalším možným řešením by mohlo být stanovení cen podle doby použití – dynamická struktura sazeb, kde se náklady na elektřinu liší v závislosti na denní době.
- 86** Z našeho posouzení celkově vyplývá, že veřejná podpora v **Nizozemsku, Polsku a Itálii** umožňuje dobu návratnosti v souladu s očekáváními Komise. V **Nizozemsku** je účinným způsobem využívání veřejných prostředků revolvingový fond. Pomáhá energetickým družstvům pokrýt počáteční náklady na projekty v oblasti větrné a solární energie v raných fázích vývoje, což je obvyklá překážka. V **Rumunsku** však brání vytváření energetických společenství neexistence dotací. Dospěli jsme rovněž k závěru, že členské státy formálně neposoudily, jaký dopad mělo snížení síťových poplatků na ostatní spotřebitele.

⁵³ M. Van Steenberghe, A. D'hulster, J. Weytjens, M. Ovaere a K. Schoors, *Tracking Demographic and Financial Trends in Renewable Energy Cooperative Membership in Belgium Using Survey and Bank Transaction Data*, č. 1093 (2025); G. Koukoulis, H. Schockaert, D. Paci, F. Filippidou, A. Caramizaru a kol., *Energy Communities and Energy Poverty*, JRC, Science for Policy Report, EUR 31751 EN (Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2023); Evropská agentura pro životní prostředí, *Energy prosumers in Europe: Citizen participation in the energy transition*, Zpráva EEA č. 01/2022 (Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2022).

Tuto zprávu přijal v Lucemburku na svém zasedání dne 11. února 2026 senát I, jemuž předsedá členka Účetního dvora Joëlle Elvingerová.

Za Účetní dvůr

Tony Murphy
předseda

Přílohy

Příloha I – O auditu

Energetická společenství

01 Energetická společenství jsou právní subjekty, které umožňují občanům, malým podnikům a místním orgánům vyrábět, řídit, sdílet a spotřebovávat vlastní energii. [Podle Komise](#) by mohla přinášet několik výhod:

- přispět k **cíli EU v oblasti energie z obnovitelných zdrojů** přilákáním dalších soukromých investic do výstavby decentralizovaných zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů,
- zvýšit **zapojení občanů** – včetně těch, kteří nemohou vybudovat vlastní zařízení na výrobu energie (např. nájemníci, rodiny s nízkými příjmy a obyvatelé bytů) – s cílem podpořit transformaci energetiky na místní úrovni. To může usnadnit **přijímání** místních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů **ze strany veřejnosti**,
- snížit **energetickou chudobu**, protože vyrobenou energii lze prodávat do sítě nebo sdílet se členy společenství, a tím zajistit stabilnější ceny elektřiny a snížit výdaje za elektřinu členů, včetně **zranitelných domácností**.

Financování, role a odpovědnost

02 Energetická společenství jsou jako příjemci v rámci opatření v oblasti energie z obnovitelných zdrojů způsobilá pro financování z několika fondů EU, jako je Evropský fond pro regionální rozvoj a Nástroj pro oživení a odolnost (RRF). Nástroj RRF zahrnuje zejména opatření s odhadovanými náklady ve výši **5,2 miliardy EUR** na podporu energetických společenství, a to přímo, nebo nepřímo (prostřednictvím opatření týkajících se energie z obnovitelných zdrojů), přičemž tyto prostředky mají být vyplaceny do prosince 2026. Energetická společenství mohou tyto finanční prostředky využít například k instalaci solárních panelů nebo výstavbě větrných elektráren.

03 Na [obrázku 1](#) jsou uvedeny úlohy a povinnosti Komise a členských států.

Obrázek 1 | Úlohy a povinnosti

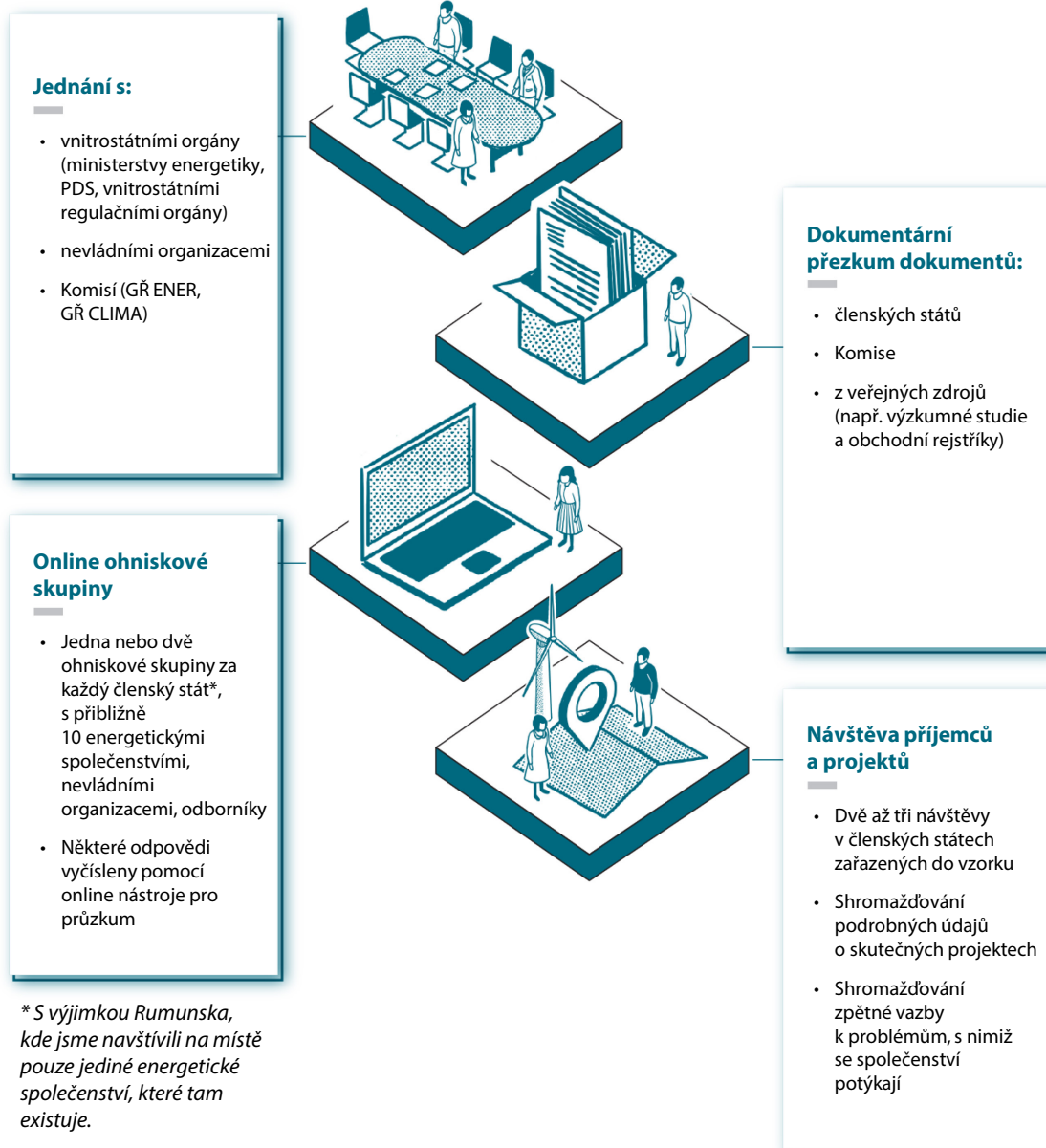

Zdroj: EÚD.

Rozsah a koncepce auditu

- 04** Cílem našeho auditu bylo posoudit, zda se Komise a členské státy **účinně angažovaly v rozvoji energetických společenství** s cílem splnit cíl EU stanovený ve strategii EU pro solární energii a dosáhnout očekávaných výhod. Za tímto účelem jsme prověřovali, zda:
- Komise stanovila **na úrovni EU cíle SMART**, které podpořily členské státy a které jsou náležitě monitorovány a jsou na dobré cestě k tomu, aby byly splněny,
 - Komise a členské státy vytvořily **vhodné podmínky** pro úspěšné fungování společenství.
- 05** Audit se týkal Komise a čtyř členských států v období od prosince 2020 do července 2025, které se řídí lhůtami pro provedení příslušných směrnic: [směrnice \(EU\) 2019/944](#) o vnitřním trhu s elektřinou a [směrnice \(EU\) 2018/2001](#) o využívání energie z obnovitelných zdrojů. Audit jsme zaměřili na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, pro kterou si EU stanovila politický cíl, a nikoli na jiné energetické služby (např. energetickou účinnost). Naše [auditní metodika](#) je v souladu s mezinárodními auditorskými standardy vydanými [Mezinárodní organizací nejvyšších kontrolních institucí \(INTOSAI\)](#).
- 06** Na [obrázku 2](#) je znázorněno, jak jsme získávali podklady pro naše připomínky. Prostřednictvím našich ohniskových skupin a návštěv na místě jsme se dotazovali 2 % společenství v **Nizozemsku**, 20 % společenství v **Polsku**, 13 % společenství v **Itálii** a 100 % společenství v **Rumunsku** (viz [tabulka 1](#)). Další vstupní informace poskytla Federace energetických společenství EU a národní nevládní organizace zastupující energetická společenství.

Obrázek 2 | Koncepce auditu

Zdroj: EÚD.

Tabulka 1 | Reprezentativnost ohniskových skupin a návštěv na místě

Členský stát	Počet energetických společenství k lednu 2025	Účastníci ohniskových skupin	Společenství navštívená na místě	Reprezentativnost vzorku EÚD
Nizozemsko*	702	14	2	2 %
Polsko	61	10	2	20 %
Itálie**	121	12	4	13 %
Rumunsko	1	0	1	100 %

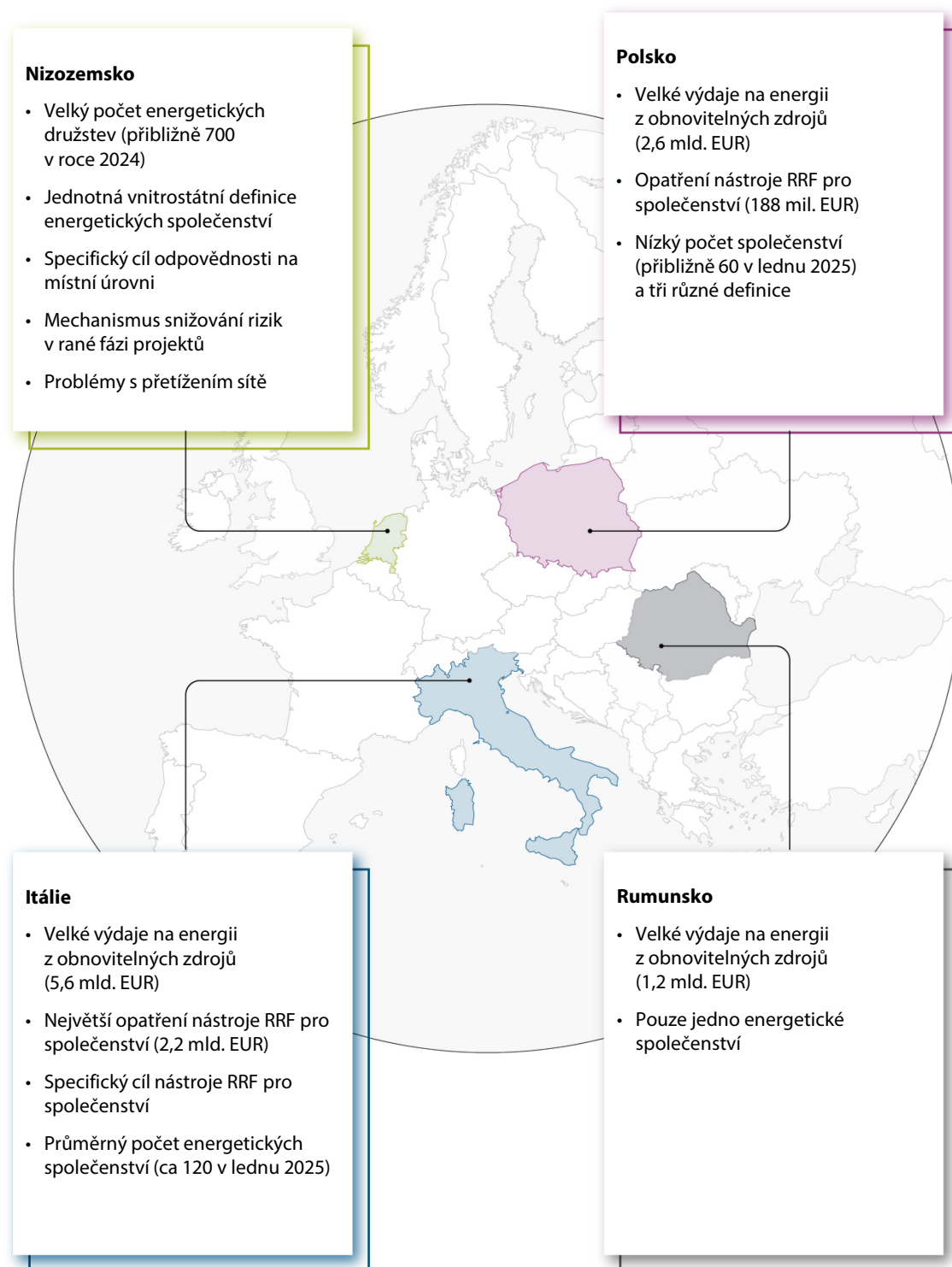
* Údaje za rok 2024. Údaje za rok 2025 nejsou k dispozici.

** Počet právních subjektů, nikoli počet uskupení.

Zdroj: EÚD.

07 Pro audit jsme vybrali čtyři členské státy na základě jejich reprezentativnosti v rámci situace v EU (viz [obrázek 3](#)).

Obrázek 3 | Proč byly dané členské státy vybrány

Zdroj: EÚD.

Příloha II – Navštívená energetická společenství

Členský stát	Název	Počet členů	Infrastruktura obnovitelných zdrojů	Výrobní kapacita (kWp)	Výroba energie (MWh)
Nizozemsko	Kennemer Kracht	315	Solární střechy	661	479
Nizozemsko	Vrijstad Energie/ Vrijstad Windwinning	375	Solární střechy a parky, větrné generátory	7 351	11 001
Polsko	Słoneczna Żywieccyzna	10	Solární střechy, geotermální	20 000	23 284
Polsko	Klaster Energii Powiatu Bielskiego	12	Solární střechy	975	976
Itálie	La Buona Fonte	25	Solární střechy	19	20
Itálie	Comunità energetica rinnovabile Antrodoco	49	Solární střechy	60	0
Itálie	Comunità energetica rinnovabile diocesi Treviso	340	Solární střechy	1 900	1 430
Rumunsko	Cooperativa de Energie	949	K dubnu 2025 žádná	0	0

Příloha III – Odpovědi členských států na doporučení

Doporučení	Členský stát	Odpověď
Doporučení 4 Zpráva o posouzení překážek a potenciálu rozvoje společenství pro obnovitelné zdroje Ministerstvo životního prostředí a energetické bezpečnosti Itálie a Ministerstvo energetiky Rumunska by měla posoudit stávající překážky a potenciál rozvoje společenství pro obnovitelné zdroje a informovat o nich. Cílový termín provedení: červenec 2027	Itálie	Přijato
	Rumunsko	Přijato
Doporučení 5 b) Podporovat úlohu občanů a zranitelných domácností Ministerstvo pro klima a životní prostředí Polska, Ministerstvo pro životní prostředí a energetickou bezpečnost Itálie a Ministerstvo energetiky Rumunska by měla navrhnout ustanovení na podporu úlohy občanů v energetických společenstvích. Cílový termín provedení: prosinec 2026	Polsko	Přijato
	Itálie	Přijato
	Rumunsko	Přijato
Doporučení 6 b) Podporovat ukládání energie Ministerstvo pro klima a zelený růst Nizozemska a Ministerstvo pro klima a životní prostředí Polska by měla energetickým společenstvím poskytnout pobídky k rozvoji ukládání energie (samostatně nebo v kombinaci s výrobou energie z obnovitelných zdrojů) nebo jiných služeb flexibility s cílem pomoci snížit přetížení sítě. Cílový termín provedení: červenec 2027	Nizozemsko	Přijato
	Polsko	Přijato

Zkratky

Zkratka	Definice/vysvětlení
EHSV	Evropský hospodářský a sociální výbor
Eurostat	Statistický úřad Evropské unie
GŘ CLIMA	Generální ředitelství (Evropské komise) pro oblast klimatu
GŘ ENER	Generální ředitelství (Evropské komise) pro energetiku
HIER	Nizozemská nadace podporující energetická društva
IMED	Směrnice o vnitřním trhu s elektřinou
kW/kWh/kWp/MW/MWh/MWp/GW/TWh	Různé výkonové a energetické jednotky: kilowatt, kilowatthodina, špičkový kilowatt, megawatt, megawatthodina, špičkový megawatt, gigawatt, terawatthodina
PDS	Provozovatel distribuční soustavy
RED II	Směrnice o obnovitelných zdrojích energie II
RRF	Nástroj pro oživení a odolnost
SMART	Konkrétní, měřitelný, dosažitelný, relevantní a časově vymezený

Glosář

Pojem	Definice/Vysvětlení
Doba návratnosti	Doba potřebná k tomu, aby byly splaceny počáteční náklady investice generováním úspor nebo příjmů.
Energetická chudoba	Situace, kdy domácnost nemá kvůli nedostatečnému příjmu, vysokým nákladům na energii anebo nízké energetické účinnosti přístup k základním energetickým službám, které jsou nezbytné pro důstojnou životní úroveň a zdraví.
Evropský fond pro regionální rozvoj	Fond EU, který posiluje hospodářskou a sociální soudržnost v EU financováním investic, které snižují nerovnováhu mezi regiony.
Evropský hospodářský a sociální výbor	Poradní orgán EU, který působí jako fórum pro organizace občanské společnosti.
Formální upozornění	Písemné sdělení, které zasílá Komise členskému státu EU v první fázi řízení o nesplnění povinnosti.
Jednotné kontaktní místo	V souvislosti s touto zprávou jednotné kontaktní místo pro energetická společenství, které jim poskytuje poradenství a zabývá se administrativními záležitostmi.
Kontrola provedení	Posouzení slučitelnosti vnitrostátních prováděcích opatření s ustanoveními směrnice.
LIFE	Finanční nástroj, který podporuje provádění environmentální a klimatické politiky EU prostřednictvím spolufinancování projektů v členských státech.
Národní plán v oblasti energetiky a klimatu	Dokument předkládaný každých deset let, v němž jsou nastíněny politiky a opatření členských států ke splnění cílů EU v oblasti klimatu.
Národní regulační orgán	V souvislosti s touto zprávou nezávislý veřejný subjekt, který dohlíží na trh s elektřinou v členském státě, zajišťuje účinné fungování jeho energetické soustavy, chrání zájmy spotřebitelů, zabráňuje diskriminaci a sleduje dodržování předpisů EU v oblasti energetiky.
Nástroj pro oživení a odolnost	Mechanismus finanční podpory EU pro zmírnění hospodářského a sociálního dopadu koronavirové pandemie a stimulaci oživení a pro řešení výzev souvisejících se zelenější a digitálnější budoucností.
Odezva na straně poptávky	Úprava spotřeby elektřiny konečnými uživateli (např. ukládáním elektřiny nebo odkládáním spotřeby) v reakci na signály trhu.
Odůvodněné stanovisko	Formální žádost adresovaná členskému státu, aby dodržoval právo EU, kterou Komise zasílá jako druhou část řízení o nesplnění povinnosti, pokud tato země nadále porušuje své povinnosti, přestože již obdržela formální upozornění.
Posouzení dopadů	Analýza pravděpodobných (<i>ex ante</i>) nebo skutečných (<i>ex post</i>) účinků politické iniciativy nebo jiného opatření.
Provedení	Začlenění ustanovení směrnice EU do vnitrostátního práva.

Provozovatel distribuční soustavy	Subjekt odpovědný za provoz, rozvoj a údržbu distribuční soustavy elektřiny v dané oblasti.
Prozument	Spotřebitel energie, který rovněž vyrábí vlastní energii.
Přetížení sítě	Situace, kdy není k dispozici dostatečná kapacita pro přenos veškeré dostupné energie z jednoho bodu sítě do druhého.
Řízení o nesplnění povinnosti	Řízení, jehož prostřednictvím Komise podniká v různých fázích kroky proti členskému státu EU, který neplní své povinnosti stanovené v právních předpisech EU.
Sdílení energie	Rozdělení elektřiny vyrobené v rámci energetického společenství mezi jeho členy.
Služby flexibility	Opatření, která mají pomoci zabránit přetížení elektrizační soustavy vyrovnáváním nabídky a poptávky.
Výkupní bonus	Politický nástroj, z něhož jsou výrobcům elektřiny vypláceny bonusy nad rámec tržní ceny.

Odpovědi Komise

<https://www.eca.europa.eu/cs/publications/SR-2026-10>

Harmonogram

<https://www.eca.europa.eu/cs/publications/SR-2026-10>

Auditní tým

EÚD ve svých zvláštních zprávách informuje o výsledcích auditů politik a programů EU či tématech z oblasti správy a řízení zaměřených na konkrétní oblasti rozpočtu. Vybírá a koncipuje tyto auditní úkoly tak, aby byl jejich dopad co největší, a zohledňuje přitom rizika pro výkonnost nebo zajištění souladu s předpisy, objem příslušných příjmů či výdajů, očekávaný vývoj, politické zájmy a zájem veřejnosti.

Tento audit výkonnosti provedl auditní senát I, který se zaměřuje na udržitelné využívání přírodních zdrojů a jemuž předsedá členka EÚD Joëlle Elvingerová. Audit vedl člen EÚD João Leão a podporu mu poskytovali vedoucí kabinetu Paula Betencourtová, tajemnice kabinetu Sofia Batalhaová, vyšší manažerka Florence Fornaroliová, vedoucí úkolu Olivier Prigent a auditoři Jaroslaw Smigiel, Michał Szwed, Ana Popescuová, Bob De Blick, Olivia Saracoová a Anna Kozlová. Jazykovou podporu zajišťovali Ingrid Van Gentová, Paola Magnanelliová, Simona Marinceanová a Mark Smith. Grafickou podporu zajišťovala Alexandra Damir-Bînzaruová.

Zleva doprava: Paula Betencourtová, Olivia Saracoová, João Leão, Michał Szwed, Florence Fornaroliová, Anna Kozlová, Olivier Prigent.

AUTORSKÁ PRÁVA

© Evropská unie, 2026

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropského účetního dvora (EÚD) upravuje [rozhodnutí Evropského účetního dvora 6-2019](#) o politice týkající se veřejně přístupných dat a opakovaném použití dokumentů.

Pokud není uvedeno jinak (například v jednotlivých upozorněních o ochraně autorských práv), je obsah EÚD vlastněný EU předmětem licence [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Opakované použití je tedy obecně povoleno za podmínky, že je uveden zdroj a případné změny jsou označeny. Osoby opakovaně používající obsah EÚD nesmí měnit jeho původní význam či sdělení. EÚD nenese za jakékoli důsledky opakovaného použití odpovědnost.

Pokud konkrétní obsah zobrazuje identifikovatelné fyzické osoby, například na fotografiích zaměstnanců EÚD, nebo zahrnuje díla třetích stran, je nutno získat další povolení.

Je-li takové povolení poskytnuto, ruší a nahrazuje výše uvedené obecné povolení a musí jasně uvádět veškerá omezení týkající se použití.

K použití nebo reprodukci obsahu, který není ve vlastnictví EU, může být nezbytné požádat o svolení přímo držitele autorských práv.

Fotografie na titulní straně: © NOVA – stock.adobe.com.

Rámeček 1, první malá fotografie: © Amar Sjaauw En Wa.

Obrázek 12 – mapa: © Netbeheer Nederland, © s podporou Esri Nederland, © MapTiler, © OpenStreetMap (příspěvatelé).

Programové vybavení nebo dokumenty, na něž se vztahují práva průmyslového vlastnictví, jako patenty, ochranné známky, zapsané (průmyslové) vzory, loga a názvy, jsou z politiky EÚD pro opakované použití vyloučeny.

Internetové stránky orgánů a institucí Evropské unie využívající doménu europa.eu obsahují odkazy na stránky třetích stran. Protože nad jejich obsahem nemá EÚD žádnou kontrolu, doporučujeme seznámit se s jejich vlastními zásadami ochrany soukromí a politikou v oblasti autorských práv.

Použití loga EÚD

Logo EÚD nesmí být použito bez předchozího souhlasu EÚD.

HTML	ISBN 978-92-849-7009-4	ISSN 1977-5628	doi:10.2865/4757864	QJ-01-26-012-CS-Q
PDF	ISBN 978-92-849-7010-0	ISSN 1977-5628	doi:10.2865/9318854	QJ-01-26-012-CS-N

JAK CITOVAT

Evropský účetní dvůr, [zvláštní zpráva 10/2026](#) „Energetická společenství – potenciál, který zatím nebyl naplněn“, Úřad pro publikace Evropské unie, 2026.

Z celkového objemu energie z obnovitelných zdrojů, který je nezbytný k dosažení cíle EU v oblasti klimatické neutrality, by podle předpokladů měli polovinu vyrábět občané. Energetická společenství jsou právní subjekty, které umožňují občanům, malým podnikům a místním orgánům vyrábět, řídit, sdílet a spotřebovávat vlastní energii. Tato společenství mohou přispět k transformaci energetiky a ke zvýšení cenové dostupnosti a většímu zapojení občanů.

EU dosáhla pouze 27 % svého cíle, kterým je mít do roku 2025 alespoň jedno energetické společenství v každé obci s více než 10 000 obyvateli. Tento cíl není relevantní, nemá podporu a není monitorován. Definice EU týkající se zapojení sdružení vlastníků bytů do těchto společenství jsou nadále nejasné. Vlády navíc nevytvořily pro podporu energetických společenství potřebné podmínky, jako jsou pobídky pro ukládání elektřiny s cílem usnadnit připojování k síti. Na tyto nedostatky jsou zaměřena naše doporučení.

Zvláštní zpráva EÚD podle čl. 287 odst. 4 druhého pododstavce Smlouvy o fungování EU.

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Úřad pro publikace
Evropské unie

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUCEMBURSKO

Tel.: +352 4398-1

Dotazy: eca.europa.eu/cs/contact
Internetová stránka: eca.europa.eu
Sociální síť: @EUauditors